

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
disztribúttal, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A feltámadás ünnepén.

Áhitatok szárnyán, a kora ta-
vasz fiatalos, acélos erejével kö-
szönt ránk a holnap. És zsolozs-
mák fogadják és zengő szavu
himnus. Egy csudálatos harmonia
fogja össze milliók szive dobba-
nását és bensőséges áhitattal,
valami szent, szeplőtlen lelken-
dezéssel megyünk elébe a hol-
napnak. A feltámadás ünnepének.

És ahogy leírja az ember ezt
a pár szót, valami keserű érzés
vonaglik végig rajta. Elébe visz-
szük ennek az illatos márciusi
napnak minden ujongásunkat és
mintha pompázó rózsákat szór-
nánk, úgy szórjuk elébe — fris-
sen, megtépetlenül — az áhita-
tunkat. És hol az a nap, mely
meghozza ennek az ezeresztendő
nemzetnek a feltámadás napját?
Azt az annyit áhitott diadalmos
napot, mely letörli majd a szem-
pillánkról a könnyűt és beheggeszti
az ezernyi, mélyen a husunkba
hasított, vérsző, sajtó sebet?

S itt, ahogy elébünk feketél-
nek a gondok, lesiklik a toll és
nem írja tovább az ünnepi, az
ájtatos szókat. Belékap a kese-
rűség és úgy rázza és úgy ci-
bálja, hogy keserves kétségbe-
esés minden, mi mondatokba öm-
lik alóla. Felszakadtak sok szá-
zados sebek és megújult az a
nagy, az az irtózatoss fájdalom,
mely ott gyötrődik — mintha a
csőrét vájta volna forró ember-
husba egy nagy fekete madár —
milliók és milliók szivén. És el-
apadnak a zengő himnuszok és
bizony szomorúak, fájdalmasak a
mondatok, mik elébünk mered-
nek ezen a csodaszép, legendás
napon: a feltámadás napján.

A régi diadaloknak ma már
csak az emlékezete jár vissza.
Minden örökségünk a magyar
história. Az a könyben meg vér-
ben ázott mult, mely ott izzik,
ott ég minden magyar szivben.
És káprázatosan, valami nagy-
szerű varázsszal élnek a lelkek-
ben az elsuhant százestendők:
a mult. S küzdelmes, meddő,
agyongyötrött a jelen. — Ezer
sebbel vérzik a testünk, keser-
ves kinlódásokban sorvad az
erőnk. Várjuk hát szivünk min-
den áhitatával, hívjuk, idézzük,
mint valami szentséges álmodat, a

jövendőt. A jövőt, melynek dia-
dalmasnak és nagy, becsületes
elhatározások tüzeiben életre kelt-
nek kell majd lennie...

*

A politikai husvét!? Ez éven
talán nincs is. Csak az előkészü-
letek napjai a husvét napok. A
feltámadás ezután jöhet valami-
vel később, mint a kalendáriumi
husvét.

Nagy halottja van a nemzet-
nek. A munkaképtelenné vált,
végelgyengülésben kimult parla-
mentet helyezte sirboltba március
22-én. Most várja a feltámadását,
előkészületeket tesz a resurreció
áhitott, vágyva várt ünnepére.

Az előkészületek napjaival
lázás izgalmak szántanak végig
a nemzeten, a várakozás erőt
vesz mindeneken, vajjon meg-
dicsőülten támad-e föl sirjából a
magyar parlament, az igazság
glóriája fone díszkoszorút hom-
loka köré, vagy a kényszer hely-
zet emel-e ki egy nem életképes
kadavert a temető hely üregéből.
Akár így, akár amugy alakulja-
nak a viszonyok, a feltámadás
napja benne van a kalendáriumban,
a nemzet politikai életében,
annak elmaradnia nem lehet,
nem szabad, eseményeit meg kell
érnie a nemzetnek. S ezt a na-
pot készíti elő most a feltáma-
dás ünnepe, a husvét idején,
mely husvét tehát politikai te-
kintetben most csak paraszceve,
előkészületi ünnep.

Abban az esetben, ha a ma-
gyar parlamentarizmus dicsfény-
től övezve támad föl sirjából,
elfoglalja helyét e sok megpró-
báltatáson átesett nemzet életé-
ben az igazság, a közjóra irá-
nyuló tevékenység, a haza javát
előmozdító szorgalmas munka,
mely nincs pártkeretek közé szo-
ritva, amely majd önmaga alkotja
meg azon keretet, amelyen belül
tevékenységét ki kell s ki akarja
fejteni. Abban az esetben pedig,
ha egy egészségtelen, nem élet-
képes félhalott kél majd elő a
sirboltból, akkor ismét az enyé-
szet következik, kikerülhetien
végleges halála a magyar parla-
mentarizmusnak.

Évszázadok óta nem volt a

magyar nemzet súlyosabb hely-
zetben, mint most. Zápolya és
Ferdinánd korában is ádáz gyű-
lölettel állt szemben magyar a
magyarral, testvér a testvérről.
De e súlyos időkben ott volt a
közös ellenség, a török, ennek
rémhatalma tartotta féken a pár-
toskodókat annyira, hogy torzsál-
kodásuk inkább csak látszólagos
volt, mint tényleges, mert a nem-
zet megmontását mind a két fél
kerülte, de a közös ellenség gyű-
löletében egyetértett s a békés
megegyezésre való törekvés nem
szűnetelt.

Ma azonban, midőn közös el-
lenség nincs, ádáz gyűlölettel néz
a magyar a magyarra, testvér a
testvérről. Egyik pláne kizáróla-
gos honmentőnek tartja magát s
bélyeges hazaárulónak a másikat.
Ilyen elkeseredett, sőt elfajult
küzdelem még nem dult e nem-
zet életében. Az ellenséget egyik
rész a bécsi politikában látja, a
másik nem lát ebben olyan ellen-
séget, melynek fegyverzetét hely-
es taktikával el nem vehetné.
Egyik számot vet az adott hely-
zettel s az ellenséget tisztessé-
ges békére akarja kényszeríteni,
a másik kockára teszi a nemzet
existenciáját s élet-halál harcot
hirdet. Ha a józan okosság nem
jut diadalra, ha a magyar parla-
ment nem az igazság dicsfényétől
övezve kel ki temetőhelyé-
ről: úgy e nemzet valóban a
végtelen nyomor és szenvedés
örvényéhez jutott már.

Nem az a célunk, hogy a
nemzeti feltámadásban, a politi-
kai husvét elérkezteben egyik
vagy másik párt diadalát keres-
sük s attól tegyük függővé a
jövőt, hogy milyen politikai hit-
vallás győz a nemzet itélete alap-
ján. De az az óhajításunk: hogy
az az irányzat kerüljön többségre,
az a közjogi párt támadjon fel
az igazság glóriájával, amelyik-
nek politikája életképesnek ígér-
kezik s munkabíró és munkára
kész organizmusában a magyar
haza fejlődését, felvirágzását elő-
mozdítani képes lángoló lélek
lakik.

Nincs vidám husvétünk a ka-
lendáriumi pirosbetűs napokon.
Akkor fogjuk a feltámadás ünne-

pét örvendve megülni, amikor
egy életerős, alkotásokra képes
új parlamentnek feltámadását lát-
juk majd a most lezárult sirbolt-
ból diadalmasan kikelni. Akkor
lesz husvét a politikában.

*

És holnap békességes, ujjon-
gó áhitat fogadja a nagy napot.
Aranyos szikrázással ömöl majd
ránk a tavaszi ferőfény és zso-
lozsmák szárnyán száll, ujong
majd a lelkünk. Az indulatok el-
pihennek, a szenvedélyek viha-
rozása elcsittul és ájtatos lélek-
kel, zengő, diadalmas himnusszal
az ajkunkon fogadjuk a feltá-
madás ünnepét.

Mert él bennünk — megin-
gathatlanul, a lelkünkbe gyöke-
redve — a hit, hogy régi dia-
dalmas erejében ujjá támad majd
egykoron a magyar. Csupa hősi
elhatározás, csupa nagyszerű, tü-
zes indulat a históriánk. És vér
és könny tapad ehhez a földhöz
és ezer esztendőnek minden ke-
serves küzködése; akármilyen
meddő és akármilyen sivár hát
a jelen, annak a győzelmes jö-
vendőnek el kell jönnie. Hiszünk
a nemzet erejében, mely kemé-
nyen dacolt ezer esztendő min-
den viharával és hiszünk azok-
ban az egészséges életösztönök-
ben, mikkel meg kell s meg is
fogja találni a nemzet a tovább-
fejlődés ösvényét. Rá kell akad-
nunk a józan előrehaladás útjára
és bölcs mérséklettel, számot
vetve az erőnkkel és az elébünk
meredő nehézségekkel, ki kell
épitnünk — nagygyá és hatal-
massá — a magyar államiságot.
— Ne izgassanak minket hazug
fantomok és ne dobjuk oda a tu-
datunkat hiu illúzióknak; józan,
lépésről-lépésre való haladással
kell beérnünk a mindannyiunk
imájában áhitott jobb jövendőt.

S megújulnak majd a régi
legendák, az a husvét életre szó-
litja majd minden győzelmes,
hősi ragyogásában a régi magyar
históriát. S lelkeket rázó erővel
szárnyal majd a himnus és zugja,
zengi majd a zsolozsma a Ma-
gyarok Istenének mérhetlen di-
csőségét.

— márc. 26.

A sátorlajuhelyi munkapárt és a parlamenti orvtámadás. Az a halálra és brutális orvtámadás, melyet a parlament hétfői ülésén a Justh-csoport néhány tagja inzultálta gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt és kormányát, a legélesebb kritikával találkozik országiszerte. — A sátorlajuhelyi nemzeti munkapárt nevében dr. Kovaliczky Elek pártelnök sürgönyileg fejezte ki a miniszterelnök előtt részvétünket, melyért a miniszterelnök ugyancsak sürgönyileg mondott szíves köszönetet.

Mi a különbség?

— márc. 25.

(Dr. pt.) Ha az elvakult pártszenevedély és a személyes gyűlölködés helyett mindenki a nyugodt megfontolás szemüvegén keresztül nézné a magyar pártok programjait és céljait, szinte elcsodálkoznék rajta, hogy milyen kevés azok közt a különbség. Hiszen akármit is kiabálunk egymásra, mégis csak mindegyikünk óhaját, végcélját a magyar állam erősítése, a magyar nemzet boldogulása képezi.

Azok a nagy nemzeti eszmények, amelyeket egyik-másik párt oly nagy hanggal hirdet, mindannyiunk közös óhaját képezik. Ki ne lelkesednék közülünk a magyar állam teljes függetlenségéért, az önálló nemzeti hadseregéért, a gazdasági önállóságért és a többi szép nemzeti ideálokért? Bizony ebben a tekintetben nincs közöttünk különbség.

Vagy azok a nagy nemzeti reformok, amelyeket az 1848-iki országgyűlés létesített, tisztán csak a 48-as pártok programját képezik-e? Parlamentarizmus. Független, felelős miniszterium. Területi integritás. Közteherviselés. Vármegyei autonómia. Sajtó-, tan- és vallásszabadság. Fiumének a magyar állam területéhez csatolása. És a többi nagy 48-as vívmányok nemcsak egy pártnak, de mindnyájunknak közkincsét képezik. Azok ápolása és megőrzése mindegyik pártnak szent kötelessége. Ebben sincs tehát közöttünk különbség.

De azokat a nagy nemzeti eszményeket, melyek a magyar állam teljes függetlenségére és a nemzeti szempontoknak minden vonalon való érvényesülésére vonatkoznak, egyszerűre, momentán megvalósítani nem bírjuk. Ezt is kénytelen minden párt

bevállani. A koalíció is tapasztalhatta négy éves uralma alatt, hogy ez így van. Ez alatt a négy év alatt egy vonalnyival sem mentek előbbre a nemzeti szempontok érvényesülése terén. Jobb kiegyezést nem csináltak, de rosszabbat. A kvótát felemelték. A magyar vezényszót kikapcsolták. A rendezetten átvett államháztartást a deficitig vitték. Klotürt csináltak. Az adót felszöfolták. A magyar értékek agióját egy hajszállal sem bírták emelni. Nem szemrehányásként említjük fel ezt, mert hiszen ők a legjobb akarat mellett sem voltak képesek eredményt elérni, de a tények — tények maradnak minden szépítés dacára is.

Hol van tehát az a nagy különbség, amely a késhegyig menő harcot indokolhatná?

A célokban nincs, mert az közös. De a kivitelben igen.

Ha azokat a nagy nemzeti célokat azonnal egy párt sem képes megvalósítani, mivelhogy gyengék vagyunk hozzá, forradalomba pedig senki se akarja belevinni a nemzetet, nincs más hátra, mint azokat legalább előkészíteni. Rátérni arra az utra, a mely csalhatatlanul a teljes nemzeti függetlenség felé vezet.

Hogy melyik legyen ez az út, abban már nagy a különbség közöttünk.

A 48-as pártok a rombolás útját választják. Ha el nem érhetjük kívánságaink teljesülését, forduljon fel minden! Tegyük lehetővé minden alkotást, minden parlamenti munkát. Izzagassuk továbbra is a nemzetet elérhetetlen vagy legalább is ez idő szerint elérhetetlen jelszavakkal, a melyeket csak hirdetünk, de megvalósítani nem bírunk. Gyűlölködünk egymás közt s aki nincs velünk egy véleményen, azt átkozzuk ki, mint hitvány hazaárulót és konceszió darabot! Legyen vagy teljes függetlenség, vagy anarchia.

Ez a rombolás, a destrukció útja. Aki ezt választja, árt ugyan vele az osztráknak is, de ezerszeresen árt magának a nemzetnek, mert meggyöngíti azt.

Ezzel szemben a nemzeti munkapárt a békét, a munkát, a belső meg erősödés szükségességét hirdeti. A békét legalább addig, hogy a különböző pártok tartásuk tiszteletben egymás elveit s küzdenek alkotmányos eszközökkel, de a magyar ne marja a magyart. Aki a többség, az kormányozzon. S ha le vagyunk láncolva az osztrák érdekekhez, ne rángassuk a láncot, ha azt eltépni gyöngék vagyunk, mert az csak annál jobban

bevágódik a husunkba s a fájdalmat csak annál jobban érezzük. Legyünk őszinték és ne igéressünk olyat, amit megvalósítani nem bírunk. És dolgozzunk, erősítsük magunkat, hogy majdan erőre kapva, azt a bizonyos láncot könnyű szerrel eltépessük.

Ime ez a különbség közöttünk. S a magyar nemzetnek módjában van akármelyik utat követni. Választhat, erősödni akar-e avagy gyöngülni.

Mi tisztelünk minden politikai meggyőződést s a hazafias jóakaratot nem vonjuk kétségbe politikai ellenfeleinknél sem. De szilárd meggyőződésünk, hogy a csöndes és íbékés munka hamarabb célhoz vezet, mint a jelszavak hangoztatása.

Modern humanizmus.

— Két cikkben. —

Irtta: **Benósk Iréne.**

I. Rad, márc. 24.

Azt tartja egy régi magyar közmondás, hogy: „amilyen a madár, olyan a szólása”. S aki végig nézi a Haverda-pör szegedi esküdtjeinek a képes heti lapokban reprodukált arcképét, az kénytelen igazat adni a közmondásnak, mert nem kell Lavaternek lennünk ahhoz, hogy e szemle után tisztában legyünk azzal, hogy a madarak nem szólhattak másféleképpen, mint ahogy tényleg szóltak.

Bár ez az arcképesoport inspirál az írásra, nem szándékom a Haverda-pör már lezárt aktáit bolygatni, hanem csupán az abban felszínre került kérdésekkel foglalkozni, melyek a laikust is gondolkodóba ejtik és elmélkedésre késztetik.

Az államok intézményei között a büntető igazságszolgáltatás az a „nebántsvirág”, melyhez kritikának nem szabadna félni. S oly államokban, ahol az igazságszolgáltatás kizárólag csak szakképzett s így hivatalos bírák kezébe van letéve, jogos is az intézmény föltétlen tiszteletben tartásának megkövetelése, oly államokban azonban, ahol az esküdtek által képviselt társadalom kénytelen gyakorolni az igazságszolgáltatás nagy felelősségét, nehéz kötelességeit, talán megengedhető, hogy ugyanez a társadalom egyszersmint a kritika jogait is gyakorolhassa.

Hiszen éppen azon a címen: a törvénytudatlanságból föltételezett elfogulatlan józan ítélő képessége címén, amely az esküdteket bírói tisztre képesíti, a társadalom is épp oly joggal lehet kritikára hivatott és képes.

Egy ember, egy kutya.

Irtta: **Klár István.**

Estére havazni kezdett és felülről hideg, fagyos szél seprte végig az országutat. Egyre csak magasabbra nőtt a fehér palást és a rongyos vándoremler bokán felül gázolt a hóban. A szél szemébe vágta a fehér pihéket és fagyos leheletével átjárta a testét rongyos gunyája alatt. De csak ment, ment előre, gépiesen és buta öntudatlansággal, agyát valamely zibbadtság kezdte megülni és gondolkodni sem tudott már többé.

Délután még — világos volt és a szél sem fújt ilyen hidegen, — furcsa és kellemes dolgok forogtak az eszében: egy szoba például és egy tüzes, egy nagy-nagy tüzi kályha... Ki ül előtte jó puha bőrszéken? Hát uri csavargó maga és melegszik és nem tud betelni az áldott jó forrósággal. De most már ilyesmik sem jutnak eszébe, csak délután, régen, mert nagyon régen volt ez, vagy sohasse is tán.

Valami nesz támadt a háta mögött, aztán valami melegség a kezén, valami nedves, valami csókos melegség. Már visznek, — gondolta — visznek angyalok aranyos hintójukon... Mindjárt ott fent leszek az ő országukban.

Kritikára pedig bőven van ok: mert látunk megdöbbenő esküdtszéki verdiktet, érthetetlen bírói ítéleteket és hallunk lehetetlen teóriákat.

Nem beszélek a legutóbbi szegedi verdiktről, az már a lapok hasábjain is bizonyára kellőképpen érdeme szerint lett méltatva s igazságos ember nem is annyira ezen a verdikten háborodott föl, mint inkább azon az észszerűtlen intézményen, melynek ez a szerencsétlen verdikt csak majdnem természetes következménye volt. Hiszen azok a szegény, korlátolt esküdtek, akiknek három órai tanácskozásra van szükségük ahhoz, hogy egy kérdést megértsenek s akiknek erkölcsi érzése nem tiltja meg, hogy az általuk fölmentett, de mindamellett megbélyegzett gyilkossal együtt mulassanak, nem hibásak abban, ha tudatlanságukban a jogérzet teljes hiányával csupán arra törekednek, hogy lelkiismeretüket nem nyugtalanító ítéleteket hozzanak, hibás csak a törvény, amely őket — minden hivatottság nélkül — ítéletek hozatalára kényszeríti.

Nem tudom micsoda szempontok vezették a törvényhozást az esküdt-bírói intézmény megalkotásában, de ha az volt a cél, hogy az igazságszolgáltatásban a társadalom szava: ítélete érvényesüljön, az eddigi tapasztalat alapján kiütné, hogy az esküdt-bírói intézménynek a célnak oly kevésbé felel meg, hogy legtöbbször éppen az ellenkező eredményt éri el. Hiszen nem azt látjuk-e a legtöbb esetben, hogy a pör egyes mozzanatai s érzelmi motívumok által befolyásolt és megtévesztett esküdtek verdiktje annyira nem képviseli a társadalom álláspontját, hogy az elfogulatlan közvélemény nemcsak szembe helyezkedik vele, de határozott ellenérzés, sőt megbotránkozással fogadja. S vajlon lehetséges-e az egyáltalán, hogy a társadalom ítéletét, az általános közvéleményt egy néhány ember jogosan képviselhesse oly téren, ahol nem elvi, nem társadalmi, nem párt, nem osztályérdekek vagy kérdések, hanem egyéni ítéletekről lehet csak szó. Hiszen azért, mert egy iparos esküdt pl. nem bünszék, egy földbirtokos esküdt pedig bünszék tartja a vádlottat, nem következik, hogy az egész iparos s az egész földbirtokos osztály osztja ezeknek a véleményét.

Ha pedig az a cél lebegett volna a törvényhozás előtt, hogy az esküdt-szék megalkotásával a bírói felelősséget a társadalommal megossza, úgy talán célszerűbb lett volna a szerepek mai fölosztását megcsereíteni s a bünyesség megállapításának sokkal több

De se koci, se angyal és valami halkkal panaszosan nyöszörögni is kezdett: egy piszkos, csapzott szőrű, bordáig éhezett kutya. Hát kutya s bár nem angyal, ez is jobb, mint semmi, jobb az egyedülvalóságánál és fagyos kezeivel megsimogatta a másik vándor fejét. Azonkívül tisztességgel meg is köszöntötte: jó estét és hova, kutya ur, vagy kolléga, ily késő éjszaka? A kutya nem felelt, hanem lucskos testét hízlelve dörszölte a vándoremler rongyos köpenyegjéhez.

— Hogy én merre tartok? — folytatta a csavargó — azt tetszett kérdezni, ha jól hallottam... Hát én, instálom, csak megyek, megyek előre mindig és úgy lehet, valamely meleg helyre jutok el egykor... Vagy nem jutok el?! Hisz az oly mindegy, olyan nagyon mindegy...

A kutya most már érdeklődve szegezte szomorú, homályos szeméit a vándortársára és úgy tetszett — a szeméivel különösen — mintha beszélt is volna. A vándor ember legalább világosan hallotta, hogy mit beszél.

— Én is csak a meleg felé vágyom — mintha így mondta volna — és szeretnék még egyszer, csak egyszer még végig sétálni husosan és tiszta fehér szőrrel valamely meleg

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Hervadó mezőkrül. *)

Álomtündérem puha karján
Az álmok országába' jártam,
S addig bolyongtunk, míg a régi
Kedves helyemre rátaláltam.
Ifju szerelmek rózsaszárnyán,
Tavaszi napfény özőnében
Ide hozott virágot tépni
Virágtüzezes szép tündérem...
De ah, csalódás érte lelkem!...
A régi szép, bújbajos képet,
A kedveset, a csudaszépet,
Kerestem és — sehohse leltem.
Mert hajh, az égő rózsapirnak,
Az én pompás virágaimnak
Azóta színe halványult
Tüzes pirosbul holtra sárgult...
... Tova szálltunk hát, más határra,
Rőt, hervadó mezőket járva...
Mig egyszer, lelkem gyönyörére,
Virágra leltünk, szép fehérre.
Egy bokor alján, melynek ágán
Madár dalolt hű párja mellett,
Meggpillantottunk egy pár édes,
Hószínű, szép, mosolygó kelyhet.
Az arnyas aljrul a virágok
Hó napsugárra vágyakoztak;

*) Szerzőnek a napokban megjelenő „Hervadó mezőkrül” c. verskötetéből.

Megértém őket s nemsokára

Kis bokrértámba' illatoztak.

Szerény, halavány bokrértámat

Kis asztalodra leteszem,

Öntözd meg lelked sugarával,

Jóságos, drága hitvesem.

Farkas Andor.

APÁM.

A Golgotákon visz mindig az útad,
Fényből, derűből mi sem jut neked.

Szomorúság, csalódás, gond a részed,
S te némán hordod a keresztet.

Az élet nagy, névtelen hőse vagy te,
Ha százszor is elbuknál a csatán —

Névtelenül is nagyobb sok nevesnél,
Szívem glóriás mártírja, Apám!

S most újra bizol rendületlen hittel
Reám veded bús, könyező szemed.

Felém tekintesz! s egy gyötrő, egy kínos
Sejtéstől lelkem fájón megremeg:

Ó, hogyha én se váltánám valóra
Lelked hitét s újra csalódnod kéne!

Ha én se lennék egybebe szívednek,
Mint egy borús, hajótörött reménye?!

Andor Gyula.

intelligenciát, éles látást, tapasztalást és ítélő képességet igénylő, tehát nehezebb feladatát bízni a szakképzett bírakra s a büntetés mértékének kiszabását az esküdtekre, mely feladat teljesítésénél, — melyet a törvény paragrafusa is körül határol, — még ha minden esetben a legenyhébb mértéket alkalmazták volna is, még sem történhetek volna oly megdöbbenő hibák, hogy a bűnös teljesen büntetlenül szabaduljon. Az által, hogy a nagyobb, sőt teljes felelősséget a szakértő, hivatott emberek vállairól a laikus, hivatatlan s igazságosan felelőssé nem is tehető emberek vállára hárították, épp úgy az igazságszolgáltatás s így a társadalom rovására lett a kérdés megoldva, mint ahogy az egyén rovására menne, ha például egy szem-operációhoz nem egy elismert specialista sebészt, hanem — abból a patriarkális fölfogásból kiindulva, hogy: több szem többet lát (s többféle szem jobban) egy tucat belgyógyászt hívnánk. Habár ez a hasonlat is csak megközelítőleg talal, annyiiben a látóképességnél is becsebb az embernek élete; s igazán a komikumig menő abszurdum erejével hat, hogy a fölvilágosodás korszakában, a művelt 20-ik században, amelyben talán még egy kutya-idomítónak is megfelelő diplomára kell szert tennie, lehessen két hivatás: a törvényhozó és az esküdtbíróé, amelyhez semmiféle tudás és képzettség nem szükséges — nagyon természetesen: miután az egyik csak az állam, a nemzet s a másik csak az egyén: az ember sorsát, életét vagy halálát dönti el.

S elfogadható-e valjon az esküdtbíró megalkotásának vezéreszméjeként az az ideálisnak mondott elv, hogy az igazságszolgáltatásban független polgárok döntenek, akkor, amikor talán a szakbírák sem kevésbé független polgárai az országnak, mint az esküdtek. Vagy függetlenség alatt csakugyan azt a teróriát kell értenünk, amely a törvény tudásától való függetlenséget, azaz tudatlanságot tekint az elfogulatlanság s józan ítélőképesség forrásának? Hiszen előfordul — mint kivétel a szabály alól — hogy a legmagasabb műveltségű ember nélkülözi a helyes ítélőképességet, amely esetleg egy egyszerű, falusi parasztagazdánál föltalálható, de nem szenved kétséget, hogy általában a helyes, elfogulatlan ítélőképesség mégis csak a műveltség, az értelmi

konyhában. A spór alá feküdnék, aztán... Ez is egyik vágyam. Valamikor így szoktam, mindig... — és itt szomorú lett egyszerre — mindig... Megragyogott a szép fehér szőröm a déli napsugárban és szeretettel simogattak: a szép asszony, meg a szép asszony gyermekei. A gyerekek közt nőttem fel. Akkor táplált engem is a jó, öreg kutya-anyám, mikor őket szoptatták és együtt próbáltunk meg ugrádozni később. A nyakamon ezüstkarika csillogott, az egész háznak kedvence voltam. Később okosodni kezdtem és még később vénülni. Egyszer az ezüstkarika nélkül kerültem haza és itt kezdődik a tragédiám. „Ügyetlen vén dögje” — ez volt a vélemény — „le hagyja lopni a karikát magáról.” Pedig hát hibás voltam-e? Egy vásott utcasuhanc megmarkolta a nyakamat, durván és erősen, hogy még most is érzem a szorítását és meglopott; meglopott a büszkeségemtől, az egyetlen ékszeremtől. Igaz, harapni kellett volna, de nem bírtam és csak bután türtem a gazember gazdálkodását... Aztán az ugrádozásból is kivénültem lassan és egyszer csak kezdtek nem törődni velem: nem volt, aki sima fehérre kefélje a szőröm, nem volt, aki simogasson, dédelgessen és főleg nem volt, aki ennem adott volna. Megszoktam s azóta egyik rossz sorsból a másikba estem... Minek beszéljek még? Most idejuttottam a hideg, havas éjszakába, a végnélküli pusztaságok közé.

fejlettség, tisztán látó világos áttekin-tés, szóval az intelligenciának eredménye. Ha pedig az esküdtbíró hivatása e jelszó keretében volna, hogy „a nép szava Isten szava”, úgy hogy ez ideálisan érvényesülhessen, vissza kellene térünk a letűnt századok népitéleteihez.

Az esküdtbírói intézménynek tehát — melynek már létesülése is, elfogadhatóan egyetlen szempontból sem indokolható meg — az eddigi tapasztalatok után létjogosultsága nincs; s ha jól magáremelt sorsát: a halálos ítéletét elkerüli is, az minden józan gondolkozású ember előtt kétségtelen, hogy mai formájában legalább is gyökeres és alapos reformokon kell átesnie.

De rászolgál a reformokra az igazságszolgáltatás más tekintetben és téren is. Ennek igazolására klasszikus példát szolgáltat a közelmúlt szenzációja: a dánosi bűnper.

Talán éppen ugyan egy napon történt, hogy amikor Franciaországban kivégeztek egyszer négy gonosztevőt, nálunk a Kuria jóváhagyta a dánosi cigányok bűnperében az alsóbb bíróság enyhe ítéletét. Ez a két tény ugyan semmi összefüggésben sincs egymással, de szembeálló benne az az ellentét, hogy míg Franciaország — ahol a halálbüntetés eltörlése már csak hajszálon függött — még idejekorán belátván a túlzott humanizmus káros hatását, négyszeres kivégzéssel dokumentálta megváltozott véleményét, addig nálunk — ahol még a halálbüntetés hívei vannak többségben, — a négyszeres halált érdemlő gonosztevő is, bűnéhez képest enyhe büntetésben részesül, még akkor is, — mint ebben az esetben — ha az esküdtek igazmondása a vádlottak bűnösségét állapítja meg.

Elénk emlékezetében élhet még mindenkinek, hogy szemben azzal a bebizonyított ténynel, hogy hat vérszomjas emberi szörnyeteg, előre eltökélt szándékkal, a legvérlázítóbb vadállati kegyetlenséggel s abban szinte kéjelegve s egymással versenyezve, hogy: „ki a legvittezebb” — meggyilkolt négy ártatlan, nekik semmit sem vétő embert, anélkül, hogy — különben is rabolhatván — arra csak a legkisebb kényszerítő okuk lett volna — a bíróság azzal okolta meg általános megdöbbenésre hozott enyhe ítéletét, hogy azért nem volt halálra ítéltető a három korosabb főbűnös sem, mert a bíróság nem

A vándoreMBER nem birt tovább menni és leült a hófödte árokpartra: a kutyát is maga mellé kényszerítette s a fejét a kezei közé fogta, úgy beszélt hozzá. Gyorsan és kapkodva beszélt, mintha a kutyával szemben a maga igazát igyekezett volna bebizonyítani. Azt mondta ugyanis:

— Semmi az, tisztelt kutya-társam; maguknál, kollegám, csak vénségükre következik be a cudar élet, míg nálunk, embereknél... — mi emberek vagyunk ugyanis — tessék csak hallgatni. Engem selyem bölcsőben ringattak és a nagy iskolákat is kijárattak velem; pénz volt, amennyi csak kellett, míg egyszer, nagyon hirtelen egyszer, máig sem tudom hogyan, miképpen, elfogyott egy szálig. Ilyenkor rossz lemondani az uri tem-pókról, hát sikkasztottam egy kicsit. Nálam itt kezdődik, míg magánál, kutya ur, az ezüstkarikánál. Engem azonban be is csuktak, sőtét, nyirkos börtönök lakója lettem, végtelen időig. Mikor kikerültem, a hajam megszőrkült és a szemeim alatt, a szájam körül szigorú és mély ráncok húzódtak végig. Harminc esztendősem voltam és megöregedtem. Beszéltem tán az asszonyokról is? Ah, a szerelemek!... A forró csókos éjszakák! Mondhatnám, az asszonyok is egyengették az utamat, hogy mentül előbb ideérjek: a hóba, fagyba, az országot középre... Most megint jobban összebb bujtak, a kivert kutya, meg a kivert ember. És szeretettel melengették

talált elég tárgyi bizonyítékot arra, hogy ki milyen mértékben vett részt a gyilkosságban s esetleg a kevésbé eredményesen működött sujtotta volna jobban.

Ha ebben a kérdésben a törvény-kötötte a bírakat, úgy föltétlenül meg kellene azt változtatni. Mert abszurdum az, hogy amikor gyikos szándékkal ketten-hárman (mert az erőteljes áldozatok képzelhető védekezése bizonyossá teszi az együttes támadást) megrohannak egy védtelen embert, akkor a bűnösség mértékére nézve, — különösen oly helyzetben, ahol az áldozat nem menekülhet, — ne ez a szándék és akarat, hanem a buta véletlen: t. i. az a körülmény legyen a döntő, hogy a küzdelem hevében ki üt véletlenül nagyobb vagy érzékenyebb helyen a fejére, vagy kinek a marka kulesolódik utol-jára a már közösen agyonkínzott és fojtogatott áldozat nyakára véletlenül abban a pillanatban, amikor a lélek kiszakad belőle.

Hiszen, ha csakugyan ez a körülmény a döntő, hogy lehetett Husz Ábrahámot és Papp Bélát felakasztani, akik személyesen esetleg nem vettek részt a gyilkolásban? S hogy lehet egyáltalán a büntettnök csupán értelmi szerzőjét, aki nem sajátkezűleg gyilkol, halálra ítélni? Mily szörnyű ellenmondás!

Vagy ha oly nagy súlyt fektet a büntetőtörvénykönyv annak — mint legsúlyosabban büntetendő cselekménynek — kétségen fölüli kiderítésére, hogy a halálhozó okot közvetlenül ki idézte elő, hogy lehetett annak idején Mailáth György kancellár gyilkosait mindhárom (noha egy, ha jól tudom, csak bűnsegéd volt) fölakasztatni, holott ez a döntő körülmény — természetesen — ott is homályban maradt.

A büntetőtörvények természetesen nem egyes esetekre külön, hanem általánosságban alkotvák, de talán mégis úgy kellene megalkotni, hogy a halálhozó okot közvetlenül három szempont: az igazság, az igazságosság s az igazságszolgáltatás szempontjai mindig érvényesülhessenek. De ez ellentmondó itélkezéseknél, hol az igazság? Melyikben az igazságosság? S elégtételt kap-e a megsértett erkölcsi jogrend és társadalom minden esetben?

egymást. Az ember rongyaiból juttatott a társának, a kutya meg nyaldosta a meleg nyelvvel az arcát, a kezét, ott, ahol érte. A csavargó megint úgy hallotta, mintha kivert társa panaszkodott volna:

— Nem jó nekünk így, a ferge-teget nem sokáig bírjuk, s mi lesz aztán velünk?

— Semmi se lesz — válaszolt az ember mogorván. — Egyszer egy tnlontul fagyos lehetet jön onnan fe-fülről és kővé fagyaszt minket. A hó, a fehérség meg ránk hull szép lassan és beborít bennünket... Tavaszra, mikor köröttünk itt kizöldül a fű, majd megtalálnak a népek és beljebb taszítanak az árok fenekére.

Pár percre elhallgatott, de aztán megint beszélni kezdett, némi keserűséggel most már.

— Csak az a csudálatos, — mondta — hogy az a jó Uristen éppen minket választott ki többrendbeli fergei közül és éppen minket emészt el itt az árokparton. Miért? Én imádkoztam mindig, még a börtönben is egyre, és te is, ugy-e, kutya? Azonban láttam nagypotrohu és nagy-pénzü embereket, — a szomszédunkra, egy pékre mai napig is emlékszem — akik rendszeresen és napról-napra szidták az Istent és mégis... Az a pék, tesszem azt, a meleg szobában ül most és nem törődik a külső ferge-tel.

A fagyos északi szél egyre nagyobb erőre kapott és mindjobban hordta a havat feléjük. Az ember

Az anarchia felé.

— márc. 26.

A legdühösebb, a legvadabb korszak járja már. És mindjárt előljáróban hangsúlyoznunk kell: a Buza Barna jóvoltából. Az aranjeuzi szép napoknak vége, megint két kézzel kell verekedni a mandátumért és hogy egész röviden jellemzését adjuk a harenak, Buza Barna előszedte a régi fringiókat s százszorta vehemensebben, sokkal elkeseredettebben, mint annak idején, bocsájkozik bele a küzdelembe. És hűségesen, a legfőkéte-nebb demagogia hangján verekszik az oldalán a Felsőmagyarországi Hirlap.

A nemzeti munkapárt — férfiakhoz illő komolysággal és esőndben — Sátoraljuhelyen is megalakult. Nem kereste az utcai lármát és sietett kijelenteni, hogy az ellenfelei politikai tisztességben hisz és csak olyan fegyverekkel akar küzdeni, melyeket az elvi harc megenged. S ezzel szemben a tulsó oldal szinte tajtékok hány abban az igyekezetében, hogy a bört leszedje minden munkapártiról. *Jakabffy Imre*, belügyminiszteri államtitkár vállalja a sátoraljuhelyi választókerületben munkapárti programmal a jelöltséget és biztosra vesszük, hogy rövidesen kikezdi a rágalmakat őt is és vad üvöltéssel esik majd neki a Fm. H. csak azért, mert Buza Barnával szemben — s itt nem az elveket nézik — el merte vállalni a jelöltséget.

A terror, a megfélemlítés, a mosdatlan hang az egyetlen fegyverük. — s komoly, érett emberek ezektől a fegyverektől nem félhetnek. S amikor lejegyezzük itt a szembeállóbb tüneteket, tesszük azért, hogy megvilágítsuk és értéket adjuk annak a hadakozásnak, melylyel végigácsolva mindenen, Buza Barna sikraszált az ujhelyi kerület mandátumáért.

Mit akar Buza Barna?

A maga hite szerint: a hazát megmenteni. A mi hitünk szerint csak mandátumot. Hirt, dicsőséget és babért, mi esőstül jár ki a nagyságos uraknak. Nagyon szép, hogy Buza Barnának ilyen magasra törő ambíciói vannak, de már egy szuszra azt is elárulhatná Buza Barna, hogy micsoda cimen és mely alappal kap azután a nagyon sóvárgott, ezerszer megáhi'ott mandátum után?

érezte, hogy perceről-percre gyengül, s a szemei káprázni kezdtek. Piros felhők usztak a havas puszták fölött és feljebb megint lilába kaptak át a felhők. Végtelen nagy nyugalom szállotta meg mostan és higgadtan, szinte örömmel várta a véget. A kutya fejét keze közé vette, s kicsit zavarosan, de nagy nyugalommal kezdett beszélni hozzá:

— Már jön... Már megindult fagyos lehelete az Urnak... Végig-surrann a piros felhőkön... Csak jöjj, én várlak és magamhoz öllelek... Te is, édes társam?

A kutya ott guggolt egy hang, egy nyöszörgés nélkül.

— Nem beszél, barátom? — faggatta az ember.

A kutya azonban nem adott hangot, a szemei szintelenül meredtek elő s amint a nyakát eleresztette, élettelenül vágódott végig a havas árokparton.

A csavargó rémülten ugrott fel. Egyszerre felocsudott és valami kimondhatatlan félelem szállotta meg és vágy az élet, a melegség után. Egész testében megborzonegott és nem a hideg miatt, hanem hogy itt, ilyen közelségben látta maga előtt a véget, a fagyos halált. Felugrott és menekült a másik állat hullája mellől, végig a fehér országúton. Mintha a halál üldöznék hátul, úgy tetszett neki, a mint eszeveszetten futott előre, beljebb a havas éjszakába.

Mit csinált Buza Barna az alatt a néhány esztendő alatt, míg benn volt a parlamentben és szerencsénk volt ahhoz, hogy ő képviselje a sátorlajuhelyi választókerületet? Mondott beszédet — hol haragosat, hol meg többé kevésbé illedelmeset — utazott a néppárti tapsokra és sikerült neki nagyon sok nemes igyekezettel beérnie azt a stációt is, hogy a vicclapok tudomást vegyenek róla. És nekünk — a jámbor kerületnek — még ebben sem volt szerencsénk. Justh Gyulát legalább egy hatalmas, félelmetes Holubárnak karrikizották a vicclapok, Nagy Gyurkából meg rettenthetetlen cirkuszi athlétát csináltak, de amit Buza Barnával műveltek — ő csufondáros illetlenség — az már igazán több a soknál. Hol mint apró, cifra ruhás kokler ott kujtorgott a Justék sátoros kocsija alatt, hol meg a darvini teóriákat igazolva, apró állatkák maszkjában ropogtatott mogyorót. Ezt művelték vele a vicclapok s láttára a sok gyilkos kedvű képnek, isten bizony nem állt mosolyra a szánk.

De hát ez a vicclapok dolga. Hol vannak azonban azok az eredmények, melyekkel egy tizedét is valóra váltotta volna rengeteg ígéreteinek. A „Vadász-kürt“ erkélyén még csak kuruckodott Buza Barna, ott még játszta a kérelhetlen függetlenségi apostolt, de benn a parlamentben? — ott bizony jámborul huzta meg magát. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a kuruckodás és az a politika üdvözít, melylyel Buza Barna a kerületől kért és kapott mandátumot. Szó sincs róla. De ugyancsak ökölbe szorult a keze és a dühtől rikácsolóvá fulladt a hangja, amikor — egy mámoros, tüzes fellángolás idején — programot adott. S a parlamenti munkásságával rácafolta programjára, kvótát emelt, az adót srófolta és sietett nagy buzgóan elfeledni mindazt, mivel annak idején beleverekedte magát a polgárság jóindulataiba.

Mindezt csak annak illusztrálásul emlegetjük, hogy mennyire lehet komolyan venni a Buza programját. S most megint megindul az áradat és jönnek majd a nagyhangú szövegek, melyek mindegyikének alján ott a mohó epekedés a mandátum után. Minden csak frázis, üresen kongó mondat: Buza Barnának a mandátum a legfőbb szentsége. Ennyit akar ő csak.

A harcmodor.

Még messze vannak a választások, hónapok mulva következnek csak be és már is a legdühösebb, a legszenvélyesebb kortézia járja. Utontfélen rágalmakra bukkán az ember, miket kétségbeesetten, ijedt erőlködésekkkel helyezget el a tulsó oldal. És vad, szabadjára kapott üvöltéssel jár elől a csatározásban a Felsőmagyarországi Hírlap és gázol bele emberekbe és érdemekbe, hogy az immár csak „tekintetes“ főmunkatárs urnak: Buza Barnának a pozícióját körülbástyázza. Nem ismer magánéletet, füttyül hosszú évtizedek minden munkásságára és brutálisan, valami visszataszító hajrával esik neki minden tisztességre és minden érdemre, ha az nem a szájuk ize szerint való.

Buza Barna — még boldogult képviselősége idején — dühösen tájékozott a sajtó ellen és pereatot kiáltott arra a hangra, melylyel némely újságok beletörnek a magánéletbe és minden jóézés nélkül, piszkos tollal odavonszolják a szenzációkra éhes publikum elé a legintimebb és legégyénibb dolgainkat. Olvassa hát végig a fiskális ur a leibzurnálját és vegye észre azt a hangot, melylyel neki esik az az újság mindenkinek, élőknek és holtaknak egyaránt, ha nem az ő füttyzavára táncol. Nem szent

már előtte a magánélet sem, betör a legintimebb dolgokba és mit törődik családi élettel, a szeparék titkait is oda vonszolja a nyilvánosság elé. Zeng, zug a botrány és áll a hajrá. Meg kell félemlíteni, terrorizálni kell mindenkit, aki nem a Buza Barna hitét vallja. Ez az egyetlen szempont és ennek meg van az a kellemes konzekvenciája is, hogy vagy 50 példánnyal több fogy el az újságból.

Mit szólna hozzá Buza Barna, ha valaki holnap kicsavarná a kezéből ezt az undorító fegyvert és maga élne vele. És széjjel kürtölné és világgá kiáltaná mindazt, ami az ő legintimebb, a legprivátább dolgaik. Hiszen tüze borulna a város és ökölre mennének az emberek. És ebben a nagy, ebben az irtózatossá fordulásban a Nerók, a gyújtogatók szerepét a Buza Barna portáján sajátították ki elsőnek. Az odium, a fenekestől való felfordulásért a felelőség is rájuk háramlik vissza.

Az ipartestület és a munkapárt.

Ugyancsak a Buza Barnának jóvoltából került az ipartestületet a munkapárttal ilyenformán össze. Buza Barna állította föl — s ennyi önhittség láttára igazán égnek mered az ember hajszála — a tételt, hogy az ipartestület elnöke nem lehet munkapárti ember. Buza Barnában van meg elsőnek a merészség ahhoz, hogy tisztán és kizárólagosan pártszempontokat vigyen bele egy minden pártpolitikán kívül álló testületbe. Mert az a mondat, melyek minden pártatlan és elfogulatlan embernek inkriminálnia kell, nem többet és nem kevesebbet jelent. Mert miköze van az ipartestületnek a pártpolitikához és mennyiben érintheti egy ipartestület munkásságának az eredményességét az, hogy munkapárti-e az elnök, vagy a Buza Barna hadsoraiból került-e ki? Nem is igen hallottuk idáig, a Buza Barna jóvoltából került csak a nyilvánosság elé az a furcsa kijelentés, hogy munkapárti ember nem állhat az ipartestület élén, csak azért, mert a munkapárthoz tartozik.

De jelent ez a mondat többet is, azt, hogy Buza Barna olyan szempontokat akar a tisztújítás lefolyásába vegyíteni, melyeket kizárólagosan csak pártérdekek diktálnak. Bele akarja vinni az ipartestület falai közé a pártpolitikát és már nem éri be azzal, hogy a függetlenségi kör zengje csak a dicsőségét, de hallani akarja a maga dicsőítését az ipartestület falai közül is. Hiszen érteni értjük az ügyvéd urat. A kortézia betör mindenhova és Buza Barna egy csöppet sem aggodódik azon, hogy majd pártpolitikai szempontok iníciálják az ipartestület munkásságát. Mi nem firtatjuk és hiszük is azoknak az uraknak a rátermettségét, kiket a Buza Barna hadoszlopai akarnak az ipartestület élére állítani. Hiszük azzal az objektivitással, melylyel távol akarunk tartani az ipartestülettől minden pártpolitikát. De Buza Barna más utakon tör előre és nyíltan bejelenti a szándékát és leplezetlenül vallja be az ipartestülettel való célját, amikor fölállítja azt a vérlázító tételt, hogy az ipartestület elnöke nem lehet munkapárti ember.

Ezek a fegyverek már olyanok, amikkel nem elvi harcokat szokott megvívni az ember. S amikor ilyen kijelentésekkel áll elő Buza Barna, azokkal csak azt dokumentálja, hogy az egyetlen cél: a mandátum minden eszközt szentesít. Akár honnan kerültek is elő azok az eszközök.

Az iparosok államsegélye.

Azt írja és vad háborgással írja a Buza Barna szöcsöve, hogy Móré Dániel eladta a lelkét és nem többért és nem kevesebért adta el, csak 25 ezer korona állami segélyért, amit az

ipartestület kap majd, hogy financiális ügyeit kissé rendbehozza. Ezt írja szórul-szóra a Fm. H. és hozzátesszi, hogy a főispán — az ígérete szerint — csak akkor eszközli ki ezt a 25 ezer koronát, ha az iparosok munkapártiakká lesznek.

Ahhoz semmi közünk, hogy Móré Dániel komolyan veszi-e a Fm. H. harsogását vagy sem. De mi igenis rámutatunk arra a körmönfont, brutális hazugságra, mit a Fm. H. — a Buza Barna tudtával és beleegyezésével — jónak látott szélnek eresztetni. A leggyatrább kortesfogásról van szó és a Buza Barna játszva teszi tul magát minden köteles illdomosságon és egykedvűen gázol bele az igazságba, csak hogy alátámogathassa a maga veszendőnek indult mandátumát. A dolog historikuma — akárhogy ontja is a Fm. H. az epét — mást mond. Az ipartestület előljárósága hónapokkal ezelőtt fölkereste a főispánt és föltárva az ipartestület belső viszonyait, arra kérte, hogy eszközöljön ki a kormánytól az ipartestületnek 25 ezer korona állami segélyt. Mindez hónapokkal ezelőtt történt még, a koalíciós kormányzat idején, amikor a munkapárt megalakulásáról még szó sem volt és Mecner Gyula azt sem tudta még, hogy vállalja e majd továbbra is a főispáni tisztet. Meghallgatta az iparosokat és meghallgatta azzal a szeretettel, ami nem lehet tisztán csak a Buza Barna monopoliuma. S kérésükre válaszolva, azt mondotta a főispán, hogy minden tőle telhetőt el fog követni az ipartestület érdekében és ha módjában áll majd és alkalma nyílik minden erejét latba fogja vetni, csak hogy megkaphassa az ipartestület a kért államsegélyt. És azzal végezte szavait a főispán, hogy nem kér és nem vár az iparosoktól ezért semmi viszontszolgáltatást, föltételezi az újhelyi iparosokról, hogy minden körülmények közt a meggyőződésük után indulnak s azután az élet is megtanította arra, hogy rossz papistából sohasem lesz jó kálvinista.

S most Buza Barna megnyergeli a fantáziáját — ezt a gyatra jószágot — és kiviszi az utcára, ott portálja, hogy a főispán a 25 ezer korona állami segélyvel az iparosok lelkét akarja meg venni. És mondja ezt és hirdeti fenszóval, éppenséggel nem válogatva a mondatokat, jellehet egy szikra igazság sincs a szavaiban. De hát a demagogia nem válogatja a szavakat és mit törődik azzal Buza Barna, hogy épp az iparosokat sérti meg ezzel a légből kapott föltevessel. Az iparosokat annyira taksálja csak, hogy egy kevés államsegélyvel meg is lehet venni a lelküket.

Száz korona s más egyebek.

A Felsőmagyarországi Hírlap — a szokott jólétszólásával — már azt is tudja, hogy minden munkapárti szavazó 100 koronát fog fejéknél kapni. És leírja ezt a számot és hozzá fűzi a maga ordináré mondatait azzal a példátlan cinizmussal, melylyel felrug minden regardot és tultéve magát minden kötelező jóizlésen, onnan szedi a fegyvereit, ahol éppen találja azokat. Ez ember már nem is háborodik föl ezen a bravuron, olyan ostoba és olyan átlátszóan közönséges ez a trükk, hogy szóra sem érdemes méltatni. De tünetnek mindenestre jellemző. A Felsőmagyarországi Hírlap már tudja és meg is meri írni, hogy a munkapárt száz koronát fog adni a szavazatokért. És ebben az egyetlen mondatban benne van a pszihéjük. Pozitív adatuk nincs, tudni nem tudnak semmit, de már azért emlegetik a 100 koronákat. És amikor emlegetik, a leghitványabban, a legperfidebb módon akarnak belegázolni egy politikai párt tisztességébe, csak azért, mert

az a tábor velük szemközt cölöpözte ki a maga hadállásait.

De a játék többre megy. Buza Barna nem éri be azzal, hogy megírja, hogy a munkapárt 100 koronát fog osztogatni, de aláknáz még egy petárdát. Megírja — a neve alatt írja meg, — hogy csak fogadja el mindenki a munkapárti pénzt, de azért ne szavazzon a munkapárti jelöltre. És ennyi dekadenciára, a közéleti erkölcsök megromlását célzó ilyen nyílt fölhevítésre még nem volt példa. Egy helyen azt írja a leibzurnál, hogy a munkapárt 100 koronát fog adni minden szavazatért, más helyen meg arra hívja föl a polgárságot Buza Barna, hogy csak fogadja el mindenki a munkapárti pénzt és azután szavazzon a függetlenségi jelöltre. S amilyen szemérmetlen hazugság a 100 koronákra vonatkozó hírük, ugyanolyan példátlanul brutális a Buza Barna fölhevítése. Mert a demoralizációt hirdeti és hurkot vett a mindannyiunk tisztességérzetének. Hirdesse azt Buza Barna, hogy ne fogadja el senki a meggyőződése nyíltan való kifejezéséért pénzt és ne adja el senki a lelkét. Hirdesse a tiszta, a puritán erkölcsök kultuszát és ne hintsen mételeyt és ne akarja felköltetni az emberben a bestiát. Mert a játék — s ezt ravaszul eszelték ki ott a tulsó oldalon — most arra megy. Nekiestek a szenvedélyeknek, korbácsolják, tüzelik az izgalmakat és ez a mesterségesen szított lágralobbanás csak azért van, hogy egy összeropant mandátum kovácsoltassék újból egygyé.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Zökkenő nélkül.

— Városi közgyűlés. —

Sátorlajuhely r. t. város képviselőtestülete csütörtök délután rendkívüli közgyűlésre jött össze. Böven, garmadával fogadta magába a tágysor az elintézésre váró ügyeket; azok mindannyia azonban kisebb jelentőségű, apróbb érdekű dolog volt csak, úgy, hogy minden kitérés és minden zökkenő nélkül, ekszpressz sebességgel szántott végig a közgyűlés a tárgysoron. Nagyobb vitával csak a pénztárosi fizetés megállapítása járt és a kvalifikáció kérdésének fölvetésénél csak azt szögezte le a képviselőtestület, hogy egyetlen és legfőbb kvalifikációja az eljövendő pénztárosnak a becsületesség kell hogy legyen. Elintéztett továbbá a közgyűlés egy esomó drágasági pótlék iránti kérelmet és a végére járt több olyan apróbb ügynek, amelyek nagyobbára csak formai okokból kerültek a képviselőtestület elé.

Részletes tudósításunkat a következőkben adjuk:

A jelen voltak.

A képviselőtestület csütörtöki ülésén dr. Buza Barna, dr. Grósz Dezső, Widder Gyula, dr. Lichtenstein Jenő, Kroó József, Bettelheim Sándor, Horváth József, Reichard Ármán, Székely Elek, Keresztesi Lajos, Grünbaum Simon, Reichard Lajos, Alexander Vilmos, Lipschitz Adolf, Barna Dezső, Schweiger Márk, Matolai Etele, Reichard Sándor, Alexander Manó, Markovics Miksa, Gáthy Géza, Neumann Jenő és Réz Gyula képviselőtestületi tagok s a tanács tagjai közül Pataky Miklós főjegyző, Kiss Ödön ügyész, Farkas Andor árvászeki ülnök, Kérészy Gyula főmérnök, Schmidt Lajos rendőrkapitány és dr. Kerner Győző h. gazdasági tanácsos voltak jelen.

Apróbb ügye

Dr. Reichard Salamon polgármester pontban 3 órakor megnyitva az ülést, szíves szavakkal üdvözölte a szép számmal megjelent képviselő

Olcsóbb lett a gallértisztítás!!

A gallérok színe hófehér és elegáns diszkrét fényt kap, megkapja vászonszerű jellegét és nem lesz olyanná, mint a kaucok gallér. — Vegytisztító intézetemben megfelelő átalakításokat tettem, holis a férfi- és nőruhák, valamint kézimunkák a legújabb módszer szerint tisztítottak. Az elkészült munkák tetemesen leszállított árak mellett 5 napon belül kifogástalanul eszközöltnének. — Gyors és pontos kiszolgálást biztosít és mennél számosabb megbízást kér:

a legújabb fényesítő és hajlító gépekkel berendezett **fehérnemű és vegytisztító intézetemben**, hol minden gallér éle oly géppel lesz simitva, hogy annak viselője meg van védve a nyak kidörzsölésétől. **1 gallér 5 fill., 1 pár kézeltő 10 fill.**

Kélosi M.

mosó és vegytisztító intézete
SÁTORALJAUJHELY

testületi tagokat. S sorra véve a tárgysort, foglalkozott a képviselőtestület a helybeli pénztézetek azon beadványával, melyben bejelentik, hogy a pénzügyi viszonyokra való tekintettel a város betétei után nem 4,5, de 4,06% kamatot hajlandók csak fizetni. A képviselőtestület ragaszkodik a 4,5 százalékhöz és olcsóbb kamatra nem hajlandó a betéteit kiadni. — Fonyi Zoltán rendőrségi díjnoknak évi 120 korona drágasági pótlékot szavazott meg a közgyűlés. Tudomásul vette a képviselőtestület, hogy a rendőrkapitány a múlt évben 6347 koronát utalt át a rendőrség bevételei gyanánt a városi pénztárba. Dankó József és társainak a régi temető mögötti területet évi 50 korona bérért a képviselőtestület 3 évre bérbe adta. Grünberger Adolf kérelme kapcsán a közgyűlés elhatározta, hogy a Dianna fürdőt árlejítés útján fogja bérbeadni. A tisztviselők drágasági pótlékait a folyó évnegyedben is rendkívüli előlegként fogja folyósítani a képviselőtestület. Egyházak és egyletek segély iránti kérvényei kapcsán, a közgyűlés Perczel Mór bonyhádi és Horváth Mihály szobra javára 20—20 koronát szavazott meg. Harsányi Béla és Jacekó Béla városi alkalmazottak drágasági pótlék iránti kérvényeit kedvezően intézte el a képviselőtestület. S tudomásul vette a Veres ökör helyiségeinek bérbeadására vonatkozó szerződéseket is. Gálos Elemérnek az 5 koronás napidíj megállapítása tárgyában beadott kérelmét a pénzügyi bizottsághoz utalta át a közgyűlés. A városi hivatalos órákat végérvényesen a délelőtti órákra tette át a képviselőtestület s ilyen értelemben módosította is majd a szabályrendeletet. S több kisebb érdekű tárgypontnak a sommás elintézése kapcsán a közgyűlési jegyző felállítására tárgyában beadott ajánlatot is elutasította a közgyűlés.

A pénztári állás és a jeggyár.

A pénztárnoki fizetés szabályozása tárgyában Farkas Andor, Székely Elek, dr. Lichtenstein Jenő részvételével hosszabb vita folyt. — Elhatározta végül a képviselőtestület, hogy a pénztárnoki állás kezdő fizetését évi 2000 koronában és 720 korona lakbérben állapítja meg. Az alapfizetés 4 évenként egész 2400 koronáig 200 koronával emelkedik. A fizetést azért szállította le a képviselőtestület, mert az adóügyi osztály vezetése immár ki van véve a pénztárosi teendőik sorából és így a pénztáros munkaköre is jelentősen megszűnik. Elhatározta továbbá a képviselőtestület, hogy fölkéri az alispánt, hogy a pénztárnoki állás betöltésére vonatkozóan már kibocsájtott s a régi fizetéssel meghirdetett pályázati hirdetményt addigra, míg ez újabb határozat jogerőre nem emelkedik, vonja vissza. Fölmerült újból az adóügyi osztály rendezésének kérdése és ennek kapcsán a képviselőtestület Marton Elek s Kelemen Miksa h. adójegyzők napidíjait — a végleges rendezésig — 5 koronára emelte föl.

Végezetül bejelentette a polgármester, hogy a jégszükség enyhítésére a tanács minden lehetőt elkövetett. Kőrösmezőről 12 vagon jeget szerzett be a város s a földművelésügyi kormány is kilátásba helyezett 10 vagonnal. — Magánosok is nagy mennyiségben szereztek be jeget, úgy hogy jégszükségtől aligha lehet tartani. Bejelentette egyben a polgármester azt is, hogy a jeggyárnak — az eredeti tervek szerint való — felállításának akadályokba ütközik és ezzel kapcsolatban a tanács most egy újabb megoldási módon dolgozik.

A közgyűlés — egészen gyöngévé sorvadt érdeklődés mellett — délután 5 órakor ért véget.

Utban a korteslevél.

Buza Barna és a jegyzők.

— márc. 26.

Zemplénnémet megye jegyzőihöz és körjegyzőihöz dr. Buza Barna és dr. Székely Albert neve alatt március 25-én egy nyomtatott felhívás intézettel, melyben a nevezett urak kéri őket, hogy a március 21-iki közgyűlésen megjelenve, szavazzák meg a kormány iránti bizalmatlansági indítványt. Egyben bátorítják és lelkesítik a jegyzőket, hogy csak merjenek, ne féljenek a kormány és a főispán bosszuállásától, mert ennek az abszolutizmus érvényesítésére küldött kormány-nak egy hónap alatt buknia kell s vele együtt buknia kell a főispánnak is. — Nem lesz hát módja a bosszuállásra, de amíg Dókus Gyula ül az alispáni székben, addig nem is érhet jogtalan bosszuállás senkit sem. — Mind ezt a felhívás mondja el.

Nagyon rosszul állhat Buza Barnának a dolga, ha már ily fegyverekhez kell nyulnia. Ez ugyan logikus folyománya legutóbbi — pár szavas — országgyűlési szónoklatának, melyben a miniszterek hazafias megsebesítését azzal méltóztatott csekélylenie, hogy másutt agyonverték volna őket. Ez valóban fedi is Buza urnak a választási küzdelmek során tanusított magatartását, amiről a szeszrebi ref. lelkes és az a sok szegény ember, akit a szent elvek nevében megverték, tehetnének tanuságot.

Olyan ember mer írni abszolutizmusról, aki maga a legnagyobb zsarnok és terrorista, aki egy évtizeden át maszlalolta a polgárságot a 48-iki szent elvek hirdetésével, melyeket azonban legutóbb jeles vezérével együtt, mint értéktelen rongyokat vetett le s zarándokolt el Bécsig. Ó császári abszolutizmus! Az önálló bank előkészítésének pusztá ígéretere minden más nemzeti vívmányt, ezek közt a gr. Andrássy által már dűlőre vitt katonai vívmányokat, a 48. összes elvekkel együtt elárulták, csak hogy a hatalomhoz jussanak és most, hogy hazafiátlan vállalkozással csufosan megbuktak, ismét felvették a levetett szent elveket s ígéri a kis hamisak, hogy azokat most már fokozatosan fogják érvényesíteni. Olyan ember s olyan párt mer törvénytelenességről beszélni, akik csak hogy hatalomra juthassanak, zűrzavart és lehetetlen állapotokat erőszakoltak az országra, szétrepesztették saját óriási többségben lévő pártjukat, s a saját többségükből alakult kormánytól is megtagadták az indemnitást. Törvénytelenességbe erőszakoltak mindent, úgy hogy január elsejével tulajdonképpen az egész állami organizmus törvényes működésé-

nek megkellett volna szűnnie. Ugyanakkor saját meg nem szavazott képviselő fizetéseiket minden hazafiúi skrupulitás nélkül Buza Barna urral együtt bezsebelték s még ők mernek beszélni törvénytelenességről és ők merik emlegetni a bizalmatlanságot.

Az az ember Buza Buza, aki a Kossuth név és Kossuth Ferenc támogatásával nagygyá növelte magát s most megtagadja mesterét és nem akar már arra emlékezni, hogy itt Sátoraljauhelyen rikoltozva szónokolta, hogy senki se akarjon nagyobb hazafi lenni Kossuth Ferencnél. De neki Buza Barnának most már szabad. Olyan ember, aki a haza szent nevével ajkán, beszél abszolutizmusról, maga pedig segített felborítani az országot, elárulni és megbuktatni a koalíciót, hogy a hajánál fogva előhurcolt önálló bank soha általuk komolyan nem vett jelszavával agyonüssék a katonai vívmányokat: felhívásokat intéz a jegyzői karhoz és tüzet kiált, pedig minden lépése s a jegyzői kar minden dédelgetése csak a saját becses személyének előtérbe tolását célozza.

Nem lehet gratulálni azoknak a tisztelt uraknak sem, akik függetlenségi Kossuth-pártiságuk mellett sietnek megmenteni Buza ur sülyedő hajóját. Hisz Buza urék tették tönkre a nagy függetlenségi pártot, buktatták meg Kossuth Ferenc vezérségét és kitessékelve a pártkörből, ország-szerte meghurcolták, a sárba tiporták a Kossuth nevet.

Buza Barnának fel kell tételeznie, hogy a jegyzők ujságot nem olvasnak és Buza ur és társainak hamiskodását nem ismerik. Mink sokkal jobb véleménynyel vagyunk a jegyző urak szintjéről, nemcsak feltesszük, de biztosra vesszük, hogy Buza ur népbolondító handabandáit már ők is megunták. És be fognak jönni a márc. 31-iki közgyűlésre és nem ijedve meg Buza Barna terrorizmusától és a lapjában várható meghurcolástól sem, hazafiúi meggyőződésükhöz képest fognak szavazni. S szavazni fognak az ország rendje érdekében, melyet Buza urék borítottak fel s mely rend fenntartásának első sorban éppen a jegyző urak a közvetlen letéteményesei.

Reméljük, hogy a kormány s a főispán bosszuállásával való gyanusítástól a jegyzők is undorral fognak elfordulni. Ily nemtelen fegyverekkel tisztességes politikus nem szokott élni. S kérjük mi is a jegyző urakat, hogy a márc. 31-iki közgyűlésre jöjjenek be és szavazzanak a bizalmatlansági indítvány ellen.

DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek műtermében Sátoraljauhelyi Széchenyi tér 9. Modern irányzatú művészi kivitelű fényképek és nagyítások készülnék.

JEGYZETEK A HÉTRŐL

A tekintetes urak.

A nagyságos urak szíjjel mentek, szétütött közöttük a királyi akarat. És hosszú orral, fanyar ábrázattal járják az országot és sietnek keblükre ölelni a népet. Az istenáldotta jó népet, melyről éveken át csak annyit tudtak, hogy van és választások idején szavaz.

S ahogy elmélkedik az ember, akaratlanul is keseregnie kell azon, hogy mennyire romlandó is a képviselői karrier. Jön egy tüzes, indulatos áradat és a sorból kiemel egy szürke, kicsiny jelentőségű fiskálist. A vállára kapja és diadalmas zengéssel, nagyokat harsogva viszi egészen a dunaparti cifra palotáig. S a tekintetes urból nagyságos ur lett és márol-holnapra országos nevezetességgé lesz. Hiszen olyan kevés kell ehhez. Nagy Gyurka egy hatalmas székely legény, szép szál ember s másnap, amint végig sétált nagy gangosan, hetykén a pesti aszfalton, az emberek meglökdösték egymást s úgy mondogatták: — ni itt megy a Nagy Gyurka. Simkó József a legkiválóbb analfabéta egyike volt, szinte klasszikus megmintázása annak, hogy milyen üres s jelentéktelen emberek is futkároznak ebben az országban. S amint képviselő lett, néhány nap múlva már a legutolsó faluban is tudták, hogy Simkó Józsi él s lélegzik. Buza Barna mondott egy-két mérges beszédet a parlamentben és irt egy pár haragos cikket egyik-másik ujságba s ha most történetesen végigmenne valamelyik apró kis község főutcáján, az emberek összedugnák a fejüket és úgy sutog-nak tovább: Ni az a csöpp ember a híres Buza Barna.

S amint így végig gondolja mind ezt az ember, elmereng rajta, hogy milyen jó is képviselőnek lenni. De haj, egy szép, illatos márciusi napon jön a királyi akarat és korpant egy keményet a nagyságos urak orrára. S a nagyságos urak mélyen begombolkoznak a felöltőjükbe, elsuhan a jókedvük és nagy busan — fájdalom, szomorú rezignációval az arcukon — beszállnak a vonat fülkéjébe. Egyet-kettőt füttyent a gőzös és másnap reggel elhagyott, istentelen állomáson fázósan, dideregve leugrik a vonatból egy csomó, szürke, elfeledett — tekintetes ur.

A hétfői merénylet.

Ha valamelyik faluvégi korcsmában — egy mámoros, borba fojtott vasárnap estén — megcsik, hát az ember legfeljebb megcsóválja a fejét, de nem esodálkozik rajta. De a magyar parlament mégis csak kötelez. Ha másra nem is, de tisztességtudásra és nyugateurópai modorra okvetlenül. Az a brutális támadás, mi hétfőn tépett bele a magyar parlament hitelébe, többet ártott az országnak, mint amennyit egy csomó zakariásjános meg markosgyula egy életen át használhat. Az a bestialis merénylet — akármit papolnak is az urak — nem felgyülemllett keserűségek kitörése volt, de vad, erőszakos és állati sopánkodás azon, hogy a kormány-elelnök a házfelosztással majd kirántja egy csomó zakariásjános alól a gyékényt. Ezért kapott szabadjára az indulat és akárhogyan emlegetik is most a cifra s óvatos számolókat, markosgyulának nem a hazán esett sérelem, de a péri kerület fáj.

Nem keressük itt mi a súlyos szavakat és nem akarunk visszatérni a hétfői nap históriájára. Azt se tagadjuk, hogy bizony megkönnyebbülten lélegzettünk föl, amikor olvastuk, hogy Buza Barna nem hadakozott a tintatartókkal. A nivőről, a parlament színvonaláról van szó és a hétfői epilógus

RAKOVSKY SÁNDOR

ruhafestő és tisztító

Sátoraljauhely, Bercsényi-utca 5. (Saját házában.)

Díszes női ruhákat, bluzokat, ruha aljakat, férfi ruhákat legszebben tisztít és fest bármily színre, női ruhaszövetet guvliroz jutányos áron.

— ugyancsak alaposan és kézzelfogható argumentumokkal — igazolta, hogy a most felosztott képviselőháznál értékeltenebb, lehetlenebb összetételű és a szíjjelkergetésre oly gyorsan megért parlamentje még soha nem volt ennek az országnak. Sompásán, s rengeteg szatírával talál a megjegyzés: ennek a parlamentnek a legtöbb tagja a könyvről meg a tinta-tartóról soha nem tudott egyebet, minthogy dobálni lehet azokat és verekedni lehet azokkal. A hétfői undorító komédia ilyen formán tett lecafolhatatlan erejű tanúságot.

Két ur beszélget. S természetesen a közleg képviselőválasztásokról beszélnek.

— Tudja-e, hogy *Cyklop* volna a legalkalmasabb képviselőjelölt — mondja az egyik.

— Az erdművész? — kérdi a másik.

— Na igen — feleli az első — az tudná csak ám hajítani a tintatartót.

Az iparosok harca.

(Buza Barna iparhatósági biztossága. — Az elhalasztott tisztújítás).

— márc. 25.

„Egy darab Ázsia” címmel a Felsőmagyarországi Hirlap legutóbb ugyancsak rátaposott az igazságra. A Buza Barna iparhatósági biztosságának történetét írta meg és hogy színesebben, cifrában kanyaríthassa ki a dolgot, alaposan és minden körülmények nélkül rugta oldalba az igazságot. A dolog hisztorikuma — teljesen hiteles formájában — a következő.

Móré Dániel ipartestületi elnökkel az élükön 27 ipartestületi tag március 16-án kérvénnyel fordult a főispánhoz és intézkedést kért odavonatkozóan, hogy Buza Barna iparhatósági biztossága szüntessék meg. Kérelmüket azzal indokolták, hogy Buza Barna, mint képviselő a saját érdekében beleviszi az ipartestületbe a pártpolitikát s biztosságával könnyen befolyásolhat véleménynyilvánításukban egyes iparosokat. E körülmények folytán a március 20-ra kitűzött ipartestületi tisztújító közgyűlés lefolyása is veszélyeztetettnek látszott és ezért sürgős intézkedést kértek.

A főispán a kérvényt még márc. 16-án elküldte saját hatáskörében való haladéktalan elintézés és jelen-téstétel végett a városi tanácshoz. A tanács el is rendelte nyomban a vizsgálatot, de miután a vizsgálat hosszabb időt vett volna igénybe és a dolog elposványosítására vezethetett volna, Mórék — a polgármester március 17-én kelt jelentése szerint — panaszukat a tanács elől visszavonták. A főispán azonban március 17-én fölutasította Budapestre és a polgármesternek a visszavonásra vonatkozó jelentését így már nem is vette kézhez.

Móré és társai most közvetlenül a kereskedelemügyi miniszterhez fordultak panaszukkal. A panasz folytán a kereskedelemügyi miniszter március 18-án kelt és 19470. számú intézkedé-nyében fölkerlte a főispánt, hogy az illetékes I. fokú iparhatóság figyelmét a szóban forgó körülményre hívja föl és egyben közölje vele, hogy a közgyűlésre a zavartalan lefolyás biztosíthatása érdekében adhoc iparhatósági biztosságnak a saját hatáskörében leendő kiküldése iránt a fennforgó szükséghez képest intézkedjék.

Szólószóra ezt a fölhívást juttatta Budapestről távirati úton a főispán a városi tanácshoz. De hogy Buza Barna maga is érezte azt, hogy biztossága összeférhetetlen képviselői mivoltával, igazolja azon ténye — mi nem gyanúsítjuk, hogy a beadott panaszuk hatása alatt, de az izlése után indulva — előzőleg önként kérte a biztosi állás alól való fölmentését. S ha meg volt ez az inkompatibilitás a képviselőisége idején, százezre inkább van most meg, amikor már csak

képviselőjelölt s így közvetlen érdeke, hogy az iparosok politikailag az ő befolyása alá kerüljenek. Nyilvánvaló tehát, hogy a biztosi állás alól fölmentés és véglegesen fölmentendő.

Ez a tiszta tényállás. Amit pedig a Felsőmagyarországi Hirlap a főispáni intrikákról és a kereskedelemügyi miniszter önkényeskedéséről mesél, az mind a legszemérmelenebb hasbeszélés. Az első betűtől az utolsóig.

Az ipartestületi választások dolga a legutóbbi napokban egy újabb fázist ért meg. Az ipartestület előljárósága ugyanis elhatározta, hogy a párt-szenvedélyek elfajulása és a küszöbön álló képviselőválasztásokra való tekintettel, a tisztújítást csak a képviselőválasztások után és nem április 3-án fogja megejteni. Az előljáróság ezen határozatával szemben a Hericz Sándor pártjának emberei meg azzal a kérelemmel fordultak a városi tanácshoz, hogy a tisztújításnak április 3-án leendő megtartása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket. A tanács a beadvány fölött keddi ülésében fog határozni.

HIREK.

— II. Rákóczi Ferenc születés-napjának évfordulója. A holnapi nap emlékezetes évfordulót jelent a hazafiás magyar szíveknek. E napon emlékezünk kegyelettel s hálával a magyar szabadság töretlen hívére: II. Rákóczi Ferencre, aki 235 évvel ezelőtt e napon született szomszédos kis falunkban, Borsiban. Áma láng-lelkű hős születésének évfordulója ez a nap, kit a szabadság fensége és a magyar nép szeretete vezérelt tetteiben és ezeket hagyta reánk örökül. Gondozzuk e drága örökséget a reá való kegyeletes megemlékezéssel és tanuljuk meg élete történetéből azt, hogy miként kell a magyarnak hazáját szeretni.

— Negyven évig az ügyvédi pályán. A kassai ügyvédi karnak egyik legtekintélyesebb tagja, dr. Klein Fülöp ügyvéd és kamarai titkár most töltötte be ügyvédi működésének 40. esztendőjét. A kamara ebből az alkalomból kifolyólag méltó ünneplésben fogja részesíteni a jubilánst. — Április 2-án ugyanis nagy bankettet rendez tiszteletére, amelyen *Stekker* Károly a kassai ügyvédi kamara elnöke és dr. *Bianár* Béla városi tisztifőgyűsz, a kamara ügyésze, fogják őt üdvözölni. Az ünnepegy igen kiváló sikerűnek ígérkezik, mert dr. Klein Fülöp nemcsak mint ügyvéd és kamarai titkár, hanem mint polgár is általános tiszteletet és becsülést érdemelt ki. Ünneplésén Zemplénvármegyéből is sokan vesznek részt.

— Házasság. Dr. *Berger* József sátoraljaújhelyi ügyvéd folyó hó 23-án házasságot kötött *Rosenberg* Erzsikével.

— Az ügyvédi kamara köréből. A kassai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Duchony* József gálszécsi ügyvédet Trsztenára való elköltözése folytán, *Homiczkó* Pál volt homonnai lakos ügyvédet pedig elhalálása folytán a kamara ügyvédi lajstromából törölte. — Az előbbinek iratait dr. *Szirmay* Béla gálszécsi ügyvédnek adta át, az utóbbi irodája részére gondnokká dr. *Mazur* Gyula homonnai ügyvédet rendelte ki.

— Az athlétikai klub közgyűlése. A S. A. C. f. hó 21-én d. u. 5 órakor tartotta meg *Dókus* Gyula alispán elnökelete alatt az évi rendes közgyűlést. A közgyűlés az együletnek jövő költségvetését 2035 kor. 11 fillérben, kiadását 1900 koronában irányozta elő. Ez alkalommal a költségvetés tárgyalásával kapcsolatban elvileg kimondotta a közgyűlés, hogy egy illetve két tennisz-pályát létesít. Megbizta egyben dr. *Mizsák* József titkár és *Kottán* György pénztárnokot, hogy a városnál a Dianna kertben egy a tennisz-pálya létesítéséhez szükséges területet eszközöljenek ki, s

eljárásukról a legközelebbi választmányi ülésen tegyenek jelentést. Az egyület tisztikara a gyűlés folyamán a következőképpen egészített ki: Titkár: dr. *Mizsák* József, pénztárnok: *Kottán* György, ellenőrré: *Boronkay* László lett megválasztva. Választmányi tagokul a 910—11. évre dr. *Mizsák* József javaslata folytán *Kérészy* Gyula, ifj. *Vágó* Gyula, *Isépy* Zoltán, dr. *Csizy* Béla, *Bernáth* Aladár, *Medveczky* Zoltán, *Veres* József, *Roboz* Hugó, *Katona* Béla, *Hegedüs* Győző, dr. *Fuchs* Emil, *Szeszlér* Ödön, *Nagy* Andor, *Mattyasovszky* Kálmán, *Kudlicska* Károly s *Reichard* Sándor. Póttagokul: Dr. *Legeza* János, *György* Lajos, *Balaton* János s *Pallos* Sándor választották meg. A S. A. C. április 1-től a polgári iskola tornatermében d. u. 5—7 óráig hetenként 3—4 napon át vívási gyakorlatokat fog tartani. Felkéretnek az érdeklődők, illetve gyakorlaton résztvenni óhajtók, hogy ifju *Vágó* Gyulánál április 1-ig jelentsék be ebbeli szándékukat. A vívás vezetésére az egyesület 2 kiváló vívóját szándékozik megnyerni.

— A sziniszazon kezdete. Mint azt előző számunkban már megírtuk, a *Szalóki* Dezső és *Szakács* Andor vezetése alatt álló színtársulat holnap, vasárnap kezdi meg hat hetes tavaszi szezonját. Holnap délután *Tilos* a csók és este *Trenk* báró operett-újdonosság kerül színre.

— Nyerevény. A sorsoláson, melyet a református táncestélyen a virágos templom-kert javára rendeztek, a 41. sz. jegy nyert. E szám birtokosa a nyerevénytárgy: egy pompás szobafenyő átvétele ügyében sziveskedjék *Marton* János ref. állandó vallásitanító-lelkész urral érintkezésbe lépni.

— Szerencsétlenség vadászat közben. Végzetes szerencsétlenség hírért vesszük Gálszécsről. *Téglássy* Pál, a gálszécsi járásbírósg joggyakornoka tegnap délután többedmagával kiment a közeli mezőkre vadászgatni. — Vadászat közben *Stépán* Aladár a saját fegyverével foglalatzkodott, annak ravasza beleakadt a zsebébe és a fegyver hirtelen eldőrdült. A lövés a közelben álló *Téglássy* Pált érte és az egész töltés a combjába furdott. Nyomban beszállították a nagymihályi kórházba, hol konstataálták, hogy mintegy 200 serét van a combjában és az operáció — bár a sikere nagyon kétséges — elkerülhetetlen. A 23 éves fiatal ember iránt, ki *Téglássy* István miniszteri tanácsos fia és *Nemthy* József ny. árvaszéki elnök unokája, vármegyeszerte nagy a részvét.

— Helyettesítés. A kozmai állami népiskolához *Beregszászy* István kir. tanfelügyelő *Formády* Terézia okl. tanítónőt helyettesítéssel rendelke ki.

— Jutalmazás. Emlékezni fognak még t. olvasóink amaz esetre, hogy mult évi dec. 28-án a homonnai vasúti állomáson felhalmozva levő, egy galiciai fakereskedő cég tulajdonát képezett óriási mennyiségű müfa megégett. A vizsgálat kiderítette a tulajdonos bűnösségét s így sem az állam, sem a biztosító társulat kárt nem szenvedett. A MÁV. miskolci üzletvezetősége az ügyből kifolyólag a homonnai tüzoltóságnak köszönetét fejezte ki s az egyesület céljaira 235 koronát adományozott, 65 koronát pedig jutalomként a derék tüzoltó legénység közt osztott szét.

— Pénzintézet nem lehet virillís. A m. kir. közigazgatási bíróság ítéletileg kimondotta, hogy pénzintézet, mint jogi személy virillista nem lehet, bármily magas összegű adót fizessen is, mert a virillisek névjegyzékének egybeállításánál csakis az ingatlanok után fizetett adó vétetik számításba. A legfelsőbb közg. bíróság emez érvelését illuzóriussá teszi azonban pl. ama körülmény, hogy vannak pénzintézetek, melyeknek birtokában oly tetemes értékű ingatlanok vannak (bérházak, földbirtokok), hogy ezek

után az illető községben a legtöbb adót fizetik, még üzleti adójuk levonásával is. Így tehát a pénzintézetek némelyike mégis csak lehet virillista.

— A nagymihályi kereskedelmi kör hangversenye. Az alakuló nagymihályi kereskedelmi kör folyó évi április hó 2-án Nagymihályban az „Aranybika” összes termeiben hangversenyyel egybekötött kereskedelmi bált rendez. — A hangversenyen *M. Szoyer* Ilonka, a m. kir. Opera művészneje, *P. Kornay* Margit, kabarétművészneje, *Papir* Sándor a Királyszínház művésze és *Márkus* Dezső, am. kir. Opera karmestere vesznek részt.

— Tolvaj cseléd. Egyik barkói gazdaember legényszolgája ellopta a gazdája pénzét s ünneplő ruháját, azután Flóbert puskát vásárolt s a szomszédos hegyekben vadászattal töltötte kedvét. Az enyveskező cseléd már a bíróság fogházában hűsül.

— Mészéret kerület. A földművelésügyi m. kir. miniszter Zemplén, Ung, Bereg, Ugocea, Mármoros, Abauj-Torna, Sáros és Szepes vármegyékre kiterjedő új mészéret kerületet alakított s e kerület szaktanárává *Rózsa* Jánost nevezte ki, Sárospatak székhelylyel.

— Táncitanítás. Révész Imre ismert táncitanító több szülő felkérésére április hó 2., v. 3-tól kezdődőleg a „Magyar Király” szálló termében egy táncanfolyamot nyit, tekintettel arra, hogy az iskolai év befejeztével a vidéki ifjuság azonnal hazautazik, sokan pedig nyáron üdülés céljából elhagyják városunkat.

— Ezer és ezer ember szenved éveken át már szokványossá vált székrekedésben, mert nem tudja a módját, hogyan kell ezt a kínzó bajt leküzdeni. Az orvosszakértők mind egyetértenek abban, hogy a természetes hashajtók minden körülmények között a laboratoriumokban készüliek fölé helyezendők. Az összes forgalomban lévő ásványvizsek között a *Ferencz* József-források vize az, amely egyetlen mértékben tartalmazza a legtöbb glaubersót és keserűsöt, tehát az oldó és elvezető sókat. Állandó természetalkotta összetétele Európa és Amerika legkiválóbb vegyészeti által már megállapított és így kétségtelen, hogy a *Ferencz* József-keserűviz rendszeres használata a legcélszerűbb eljárás az idült székrekedés tartós kigyógyítására. Ivókuránál négy héten keresztül reggelenként éhgyomorral fél pohár valódi *Ferencz* József-vizet felmelegítve iszunk.

— Betonvállalkozók figyelmébe. A Gálszécs községben levő „Ternava” hidnak vasbetonból való újáépítésére vonatkozó ajánlatok április 21-ig nyújthatók be. Ugyan e napon lesz a szóban levő hidépítésre a versenytárgyalás a sátoraljaújhelyi kir. államépítészeti hivatalnál.

Menyasszonyi kelengyék

beszerzésére ajánljuk *Schön* Sándor és *Barna* D. előnyösen ismert céget.

— A főzés és sütés szintén a művészethez tartozik és azok mestereit minden nap dicsérettel halmozzák el. Aki tehát a házi sütés és főzés művészetét elsajátítani óhajta, hozassa meg dr. *Oetker* Baden-Wien sütőkönyvecskéjét, ki a hölgyeink érdekeit tekintve — egy levelezőlapon kifejtett kívánságra ingyen és bérmentve küldi azt meg.

— A Poloskák alapos kiirtását a petéivel együtt csakis *Cimexin* poloska irtóval eszközölhetjük, mert a *Cimexin* érintkezéssel poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a *Cimexin* hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — A *Cimexin* mindenütt használható, szövetet, buroct, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: *Lócherer* Gyula gyógyszer-tárában *Bártán* és *Hrabeczy* drogériájában Sátoraljaújhelyben.

Üvegéből táplált

gyermek, rózsás és teli arcukká, erősekké és életvidámakká válnak, ha SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jótéveszt a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőgyéjt — a halászt — kérjük figyelembe venni!

A SCOTT-féle EMULSIÓ t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kötő bármilyen okból eredő erőhianyatlás és gyengeség ellen.

A Scott-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÖGYIT

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosi ajánlva.

Főraktár: Tannenbaum Miksa cégnél Sátoraljaujhely.

IRODALOM.

Hírlap nélkül élni nem lehet. Intelligens emberre nézve nagy igazság kivált napjainkban, mikor az ország nagy belső válság előtt áll, a választások küszöbén. S mely lap elgátlhatná inkább ki a nagy olvasóközönség igényeit, mint amely pártpolitikai tendencia nélkül ad számot az eseményről. Ilyen lap a *Pesti Hírlap*, Magyarország legterjedtebb s legkedveltebb napilapja, mely a magyar lapok közt napról-napra legnagyobb terjedelemben, tehát a legzáróbb tartalommal jelenik meg. A *Pesti Hírlap* bár ugyanazon árért napról-napra sokkal többet nyújt olvasóinak, mint a többi napilapok, — még rendkívüli kedvezményekben is részesíteti előfizetőit. Így a karácsony

előtti napokban minden előfizető ajándékkal kapja a *Pesti Hírlap* nagy képes naptárát és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Salon című, pompás kiállítású és gyakorlati hasznú divatújságot. A *Pesti Hírlap* előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona; a Divat Szalonnal együtt negyedévre 9 kor. A *Pesti Hírlap* kiadóhivatalának címe, hova az előfizetési pénzeket legcélszerűbb postautalványon küldeni: Budapest, V., Váci-körút 78.

A szép férfi

A nők boldogsága!
A menyasszonyok büszkesége!
A szülők öröme!

A férfini a szépség erőre és egészségére mutat, a szellemet és életet boldogítja.

A szépség a férfinek egy biztos gazdasági jelt, egy szabadlevelet képez, mely valamennyi kaput kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszodtok ti pattanások, durva bőr, kiélt arc miatt, mikor oly könnyű szépségre lenni és szépségre maradni. Zuckersch-zsappan s Zuckersch-krém tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes bőrápolás s a teljes bőrápolás a drága egészséget hozza meg a val. Dacára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága haszontalan kosmetika.

Zuckersch-zsappan kis csomagolásban 1 kor., nagy csomagolásban (ajándék) 2.50 kor.
Zuckersch-krém közöns. tubus 1.25 kor., nagy tubus 2.50 ..

Főraktár: Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaujhely.

KÖZGAZDASÁG.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése. Az Első magyar Általános Biztosító Társaság márc. 13-án tartotta évi rendes közgyűlést Csekonics Endre gróf v. b. t. t. elnöke alatt. Az igazgatóság részéről az ügyeket a társaság vezérigazgatója, Ormódy Vilmos főrendházi tag adta elő. Az igazgatóság felolvasott jelentéséből, valamint az előterjesztett zár és mérlegszámlából kitűnik, hogy a lefolyt 1909-iki ötvenkettedik üzletév eredményei vol-

tak a társaság működése óta a legnagyobbak s összesítésükben a legkedvezőbbek. Az évi 5.113,728 korona 98 fillér tiszta nyereségből az igazgatóság osztalékkul 1.500,000 korona öszszeszeget javasolt, tehát minden egyes egész részvényre 500 koronát, míg a nyereség többi része az alapszabályszerű levonások után a társaság dús gazdag tartalékainak és alapjainak további erősítésére szolgál. Az üzleti eredményekhez méltó volt ezuttal is a társaságnak a közecélok iránt tanúsított hagyományos aldozatközsége. A közgyűlés az összes zámadásokat s az igazgatóság, illetőleg az egész kormányzó testület valamennyi javaslatát köztetszéssel egyhangulag elfogadta s az 1909-i üzletére vonatkozó felmentvényt minden irányban megadta. Az egész részvényenkint 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztára már a legközelebbi hivatalos napon (hétfőn, e hó 14-én) megkezdte. A kormányzó testület tagjaiul egyhangulag megválasztottak a következők: Elnök: Csekonics Endre gróf, alelnök: Zichy János gróf. Választmányi tagok: Baich Milán báró, Bánffy György gróf, Battyány István gróf, dr. Bródy Samu (uj), Darier Henrik, Erdődy Rudolf gróf, Gerliczy Ferenc báró, Goldberger Berthold, Harkányi János báró, Karátsonyi Jenő gróf, Libits Adolf, Nádasdy Tamás gróf, Schoeller Pál lovag, Szegedy György, Szitványi Géza, Uchtritz Zsigmond báró és Wenckheim Frigyes gróf. Az igazgatóság tagjai lettek: Harkányi Frigyes báró, László Zsigmond, Ormódy Vilmos, Szende Károly, gróf Zichy Nándor, a felügyelőbizottság tagjai: Berzeviczy Albert, Burchard-Bélaavári Konrád, Hajós József, Németh Titusz és Radvánszky Géza báró. — Végül Szabó Imre részvényes köszönetet mondott első sorban ormódy Ormódy Vilmos főrend, vezérigazgatónak, az igazgatóságnak, az egész kormányzótestületnek s a kitűnő tisztikarnak az elég fényes eredményekért és kéri azt jegyzőkönyvbe foglalni. Csekonics gróf elnök köszönetet mond a kormányzó testület nevében a bizalom nyilvánításért s ezzel a közgyűlés véget ért. A közgyűlés után tartott igazgatósági ülésen az igazgatóság a következőleg alakult meg: igazgatósági elnök Harkányi Frigyes báró lett, vezérigazgató Ormódy Vilmos főrend, helyettes vezérigazgató pedig Szende Károly.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Csöd. Goldschmidt Samu szegedi ékszerész üzletének áruit sógora által lefoglaltatta. A károsulásnak kitett hitelezők, azonban idejekorán észrevették a már eleséptelt üzleti fogást s Goldschmidt Samut csödkérvény beadására kényszerítették.

Fizetéseketelenség. Dick Jónás tolsvai kézműáru kereskedő 10,000 korona passzívával fizetéseketelenné lett. Hitelezőinek 60 % os egyességet ajánlott föl.

Cégbejegyzések. Szentes Lipót sátoraljaujhelyi férfi és női divatáru kereskedő cég az itteni kir. törvényszéknél cégbejegyeztetett — A Gál-szécsi takarékpénztárnál Schvarcz József a hegyalja mádi takarékpénztárnál Löv Jeromos igazgatósági tagok, a sátoraljaujhelyi Ligeti Ignác borkereskedő cégnél Ligeti Miklós cégvezető bejegyeztettek. Utóbbi cégnél Ligeti Ignác cégtulajdonos, a mádi takarékpénztárnál pedig Osváth Mátyás volt igazgatósági tag töröltettek.

NYILT TÉR. *)

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Lapunk t. olvassóinak és dolgozó-társainak boldog húsvéti ünnepet kívánunk.

A tudósítások, melyek e hét folyamán érkeztek hozzánk és amelyeket még nem használtunk fel, egyéb aktuális közlendőink miatt a jövő számra maradtak.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Főmunkatárs: Majtényi Géza.
Helyettes szerkesztő: Roboz Hugó.
Laptulajdonos: Éhler Gyula.

H I R D E T É S E K.

Feltűnést keltő találmány! A fogápolásra használt szerek csak részben felelnek meg hivatásuknak. Az illatos szájviz a fogkőlerakódást meg nem akadályozza, a fogpor hosszas használata pedig a fogzománcát koptatja el. Ezen hiányokon segít egy kitűnő új találmány, a Sztraka-féle Menthol fogszappan, mely erős bacillus-ölő hatásánál fogva a szájüreget hatalmasan desinfiálja, a fogakat fehéríti s a romlástól megóvja. Beszerezhető gyógyszertárakban, drogériákban egy koronáért. 3 drbot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában, Sátoraljaujhely.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó! Fényes közzsónó levelek. Orvosi ajánlva.

„SANITAS” intézet

VELBURG P. 275. Bayern.

1391/101. sz. Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterétől.

Bérbeadási hirdetmény.

A város tulajdonát képező Kossuth Lajos és Kossuth Ferenc-utca között elterülő 1531 □ ölnyi földterület a folyó évre bérbeadatik.

A bérbe venni szándékozók ajánlataikat e hó 31-ig a város tanácsához adják be.

Sátoraljaujhely, 1910. évi március hó 16-án.

Farkas Andor,

h. polgármester,

Kiadó

egy csinosan bútorozott utcai garzon lakás

külön bejárat, csinos előszobával Deák-utca 3. szám alatt.

Legmagasabb kitüntetés: Arany államérem „Nürnberg 1906.”

Legmagasabb kitüntetés: „Grand Prix” St. Louis 1904.

Az ágybavizeléssel azonnal megszabadulunk. „Ébredj fel” törvényesen védett szerinktől. Kor és nem megadása szükséges, tudakozás ingyen. Intit. Aesculap Nr. 482. REGENSBURG, Bajorország.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenkettedik évi zárószámla 1909. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.		BEVÉTELEK.	
	korona	fl.	
I. Tűzbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	10.866.841,09		
levonva viszontbiztosított károk és költségek 4.663.715,24			
Függőben maradt károk tartaléka	535.050,29		
Szerzési költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	1.223.764,86		
Jóvedelmi adó és bélyegilletékek	225.744,51		
Postaköltségek	121.412,08		
Adatszámok kizárásának költségei	19.800,00		
A tűzbiztosítási üzlet terhelő igazgatási költségei	1.576.151,83		
Behajthatlan követelések leírása	15.989,80		
A következő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	6.700,00	16.222,021	07
II. Szállítmánybiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	275.792,12		
levonva viszontbiztosított károk és költségek 158.882,71			
Függőben maradt károk tartaléka	69.510,61		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	22.775,29		
A következő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	103,000	811,695	31
III. Jégbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	2.510.833,02		
levonva viszontbiztosított károk és költségek 1.401.091,28			
Függőben maradt károk tartaléka	1.066,81		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	6.667,85		
Bélyegilletékek	3.194,84		
Behajthatlan követelések leírása	43.695,98		
A folyó éven lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.	4.922,74		
A következő évek díjtartaléka	136.431,63		
1909. évi nyereségszámla	300.597,09	1.967,064	87
IV. Betörésbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	47.794,73		
levonva viszontbiztosított károk és költségek 24.084,48			
Függőben maradt károk tartaléka	22.810,24		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	23,277		
A következő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	67,295	479,888	24
1909. évi nyereségszámla	340,000	3.447,967	25
A folyó évi üzletből fennmaradt nyereségért		22.408,182	84
V. Egyéb bevételek.			
Szelvény-, takarékpénztár-, válto- és egyéb kamatok, valamint ártályamnyereség idegen pénznemek után		926,133	43
Társasági házak tiszta jövedelme		157,760	18
		1.128,895	61
		22.408,182	84

VAGYON. Mérlegszámla 1909. december 31-én.

	korona	fl.	TEHER.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak és bankoknál	5.512,211	78	
3 1/4 % kor. n. é. Magy. földhit. intéz. 4 1/2 % os korona záloglevél a 92-50	2.398,000		
Magy. lezártított- és pénzváltó. 4 1/2 % os záloglevél a 93-	1.740,000		
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2 % os záloglevél a 92-50	995,000		
Magyar jelzálog hitelbank 4 1/2 % os közpénz kölcsön a 98-50	954,000		
Pesti magy. keresk. bank 4 1/2 % os közpénz kölcsön a 99-	450,000		
Aradi polgári takarékpénztár 5 1/2 % os záloglevél a 97-	400,000		
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 5 1/2 % os záloglevél a 100-	280,000		
Temesvári első takarékpénztár 4 1/2 % os záloglevél a 97-25	119,741		
11974 drb Magyar francia biztosító részvénytársasági részvény a 200-	900		
900 drb Bécsi élet- és járadékbiztosító intézeti részvény	580		
580 drb „Securitas” viszontbiztosító t. részvény	599		
599 drb Bécsi biztosító t. részvény	997		
997 drb Hazai Általános Biztosító r. társasági elsőbbségi részvény a 200-	1.400,000		
A fenti értékpapírok sáv. után az év végéig esedékes kamatok	2.100,000		
Tulajdoni és szolgák nyugdíjalapjainak értékei:	1.000,000		
„Ormódi Ormódy Amélie alapítványa” értékei:	50,000		
50,000 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2 % os zálogl. a 97-50	379		
Az év végéig esedékes kamatok	73,645		
Előző magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, letétele a m. kir. Állampénztárban	9.925,811		
Lezártított és visszeszámlított váltók	1.759,486		
Társasági házak	2.222,021		
Különböző adások: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősegeknek	954,256		
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	555,272		
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	110,877		
Központi pénzkészlet	40,231		
	40.231,128	06	
Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 forint és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 500 forint			6.000,000
Társasági tartalékok			6.000,000
Külön tartalék			4.016,842
Jégbiztosítási külön tartalék			1.000,000
Jégbiztosítási díjtartalék kézpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megterhelés nélkül			6.700,000
Szállítvány-bizt. díjtart. kézpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megterhelés nélkül			100,000
Jégbiztosítási kézpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül			300,597
Betörésbiztosítási kézpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül			340,000
Tűzbiztosítási díjtartalék kézpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül			535,050
Szállítvány-bizt. díjtart. kézpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megterhelés nélkül			69,510
Jégbizt. függő károk tartaléka			6.667,85
Betörésbizt. függő károk tartaléka			29,277
Különböző hitelezők			94,078
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok			7,07
Tulajdoni és szolgák nyugdíjalapja			2.128,45
Az első magyar általános biztosító társaság felosztásának alapja			500,000
Előző magyar általános biztosító társaság „Légy-alapja”			20,000
Előző magyar általános biztosító társaság „Betörés alapítványa”			100,000
Ormódy Vilmos-alap			100,000
Ormódi Ormódy Amélie alapítványa			52,014
Előző magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segély-alapja”			73,645
Betörésbiztosítási osztály folyó számlán			7.585,955
1909. évi nyereség			3.447,967
** Az ideit hozzájárulásokkal 5.480,085 kor. 05 fillérre emelkedik. *** Az ideit hozzájárulással 7.500,000 kor. — fillérre emelkedik. **** A matematikai mérlegben szereplő 5 külön alappal, valamint az ideit hozzájárulással 2.644,423 kor. 55 fillérre emelkedik.			4) 231,128 (6)

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenhetedik évi zárószámla 1909. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.		BEVÉTELEK.	
	korona	fl.	
Törlesztett kötvények díja	1.501,863	34	
Visszaváltott kötvényekért	2.241,458	07	
Balázesetek után kifizetett kárösszeg	4.726,063	09	
Lejárt kiházasítási tőkékért	3.754,216	13	
Kiházasítási biztosításoknál balázeset következt. díjvisszatérít.	65,204	47	
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	740,795	12	
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	3.652,804	04	
Értékpapírokért	307,650	71	
Visszontbiztosítási díjak	787,315	39	
Bélyegékekért	399,982	11	
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, díj- és egyéb költs.	1.255,830	77	
Tulaj. fizetések	315,916	14	
Adóért	41,421	94	
Ormódi díjakért	29,154	33	
Szerzési és díjbahajlási költségek	1.499,303	27	
Behajthatlan tartozások leírása	50,912	78	
Kiszorult biztosítások tartaléka	8,000		
Díjtartalék az év végén	123.824,53	61	
1909. évi nyereség	1.665,761	73	
	148.898,980	94	
A múlt évből áthozott díjtartalék			120,074
Befolyi díjak: ez évben kiállított kötvények után	2.023,718	05	
az előbbi években kiállított kötvények után	19.345,540	82	
a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények	99,584	95	
	21.668,838	82	
Illetékek	468,570		22.135,413
Kamatjövdelem			5.610,889
Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	791,441	80	
Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	270,543	74	1.061,985
	14.898,980	94	

VAGYON. Mérlegszámla 1909. december 31-én.

	korona	fl.	TEHER.
Értékpapírok	106.721,229	89	
2.764,200 kor. n. é. magyar kir. 4% os koronajáradék 91 koroná 15 fill-vel	2.519,568	30	
11.909,000 kor. n. é. magy. földhitelint. 3 1/2 % os záloglevél 3 kor. 50 fill-vel	1.944,015		
14.832,000 kor. n. é. magy. földhit. 4% os talajjav. záloglevelek 9 kor. 50 fill-vel	13.584,609		
15,01,800 kor. n. é. magy. földhitelint. 4% os kor. zálogl. 92 kor. 50 fill.	13.890,540		
11.012,400 kor. n. é. pesti magy. keresk. bank 4% os korona-zálogl. 98. - kor.	10.241,532		
10.974,000 kor. n. é. kisbirt. orsz. földhitelint. 4 1/2 % os zálogl. 97 kor. 50 fill.	6.700,285		
6.713,100 kor. n. é. magy. orsz. közp. takp. 4% os zálogl. (júni) 93 koronával	9.243,183		
498,100 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarék. 4 1/2 % os zálogl. 98 kor. 50 fill.	976,135		
991,000 kor. n. é. egyesült pesti főv. takarék. 4 1/2 % os zálogl. 93 koronával	1.873,662		
6.858,400 kor. n. é. egyesült pesti főv. tarék. 4 1/2 % os zálogl. 91 kor.	394,020		
398,000 kor. n. é. belvárosi takarékpénztár. 4 1/2 % os zálogl. 94 kor. 50 fill.	576,215		
585,000 kor. n. é. pesti hazai első takarékpénztár-egyes. 4% os zálogl. 93 kor.	919,194		
10.867,000 kor. n. é. magy. jelzáloghitelbank 4% os korona zálogl. 93 koronával	878,887		
5.245,900 kor. n. é. magy. jelz.-hitelbank 4 1/2 % os korona zálogl. 98 kor. 50 fill.	970,000		
2.000,000 kor. n. é. magyar jelz.-hitelbank 4 1/2 % os kor. zálogl. 98 kor. 50 fill.	354,600		
880,000 kor. n. é. magyar lez. és pénzváltóbank 4% os zálogl. 98 kor.	980,000		
1.000,000 kor. n. é. Bezercezbánya-brézovai és piaki-vidahunyvádi vasuti els. kötvény	075,839	20	
250,000 kor. n. é. első horvát takarék. 4 1/2 % os záloglevél 98 kor. 75 fill.	246,875		
440,000 kor. n. é. egyesít. Államadós. 4 1/2 % os esztétjár. (ápr.) 97 kor. 25 fill.	427,900		
7.870,000 kor. n. é. triest-parenzoi h. é. v. 4% os kötv. 99 kor. 90 fill.	782,319		
1.460,600 kor. n. é. „Rudolfbahn” Államadós- és 4 1/2 % os kötv. 91 kor. 10 fill.	388,493		
998,000 kor. n. é. Wiener Verkehre-Anlagen-Anleihe 4% os kötv. 95 kor.	48,100		
749,000 Lire olasz 3 7/8 % os járadék és kamatai	728,993	1	
Tulajdoni csoportok értékpapíraival:	1.115,1	20	
170,500 kor. n. é. magyar kir. 4% os koronajáradék 91 kor. 15 fill.	388,877	59	
1909. évi fűtő kamatok	24,861	82	
Jelzálog-kölcsönök	3.912,699		
Kötvény-kölcsönök	1,519	9	
Visszontbizt. kötvény-kölcsönök	5.585,955	14	
A központi tartozás folyó számlán	4.111,810	51	
Vésér- és lövőgyökösök és mások tartozásai	138.574,938	81	
Budapest, 1909. december hó 31-én.			
Steiner Jenő, életbiztosítási könyvvívő.			
Áz igazgatóság: Baró Harkányi Frigyes, László Zsigmond, Ormódy Vilmos, Szende Károly, gróf Zichy Mándor, Frank Henrik, a központi könyvvívés főnöke.			
A tiszteletbeli elnök: Baró Harkányi Frigyes, a főnökök: Balaban Adolf, Gergely Tódor aligazgatók.			
A tiszteletbeli elnök: Baró Harkányi Frigyes, a főnökök: Balaban Adolf, Gergely Tódor aligazgatók.			
A felügyelő bizottság: Berzeviczy Albert, Burghard-Belaváry Konrád, Hájós József, Németh Titusz, Baró Radvánszky Géza.			

180/1910. vb. sz.

Árverési hirdetés.

A sátoraljai helyi kir. járásbíró-ság 1910. V. 103/2. számú kiküldő végzése folytán Weisz Mór 430 korona lakbérkövetelésének és járulékaiknak kielégítése végett 1910. évi március hó 30-án délelőtt 10 órakor Sátoraljai helyben, Kazinczy-utca 18. sz. alatt a végrehajtást szenvedő lakásán elárverezem azon 1998 koronára becsült ingókat, melyeket a budapesti V. ker. bíróság 1908. Sp. XI. 1358/3. számú végrehajtást rendelő végzése folytán az 1909. V. 302/2. sz. végrehajtási jkvben 1—16 tétel alatt lefoglaltam u. m.: házi butorokat, stb.

Sátoraljai hely, 1910. márc. 12-én.

Rosner Imre.
bir. végrehajtó.

Tenyészbika eladás.

2 drb. 2 éves, 1 drb.
3 éves tenyészbika, tiszta
Berni faj eladó.

Megtekinthetők és át-
vehetők a borsii uradalom-
ban. (u. p. Sátoraljai hely.)

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 " 10 "
elegendő teljes	1 " 12 "
főrl-ruhához.	1 " 15 "
(kabát, nadrág és	1 " 17 "
mellény)	1 " 18 "
ára csak	1 " 20 "

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—
K.-ért épügy felöltő-szöveteket, turista-
lodent, selyemkamgarnt gyári árakon küld
a mindenütt ismert megbízható és szolid
posztógyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn, 66.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha
szövetükségletét directe a gyártás he-
lyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Óriási
forgalma miatt állandóan a legnagyobb
választék a legújabb szövetekből.

Szabott legolcsóbb árak!

Bármily kis megrendelés teljesítése szí-
guran mintahű és figyelmes.

**Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar
Részvénytársaság Sátoraljai hely.**

Ajánljuk a t. építő, építész
és mészkereskedő urak szives
figyelmébe az általunk kizárólag
fával égetett, teljesen kőmentes

**I. rendű
darabos meszet,**

mely kiadós voltánál fogva az
összes hazai termékeket felül-
mulja.

Levélbeli megkeresésre azon-
nal válaszolunk, távirati meg-
rendeléseket elfogadunk.

**Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar
Részvénytársaság.**

Sürgőhycsim: Mészársaság Saujhely.

Telefon szám: 32.

**Jó minőségű
Tejet**

nagyobb mennyiségben napi eláru-
sításra elfogadok. — Czim a
kiadóhivatalban.

Használjon nagysád

FÖLDES-féle

Margit-Crém

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Crème a fő-
rangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere,
az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállít-
ásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és
kiváló hatása már pár óra alatt észlel-
hető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crém
utánozák és hamisítják, tessék eredeti
védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert
csak ilyen készítményért vállal a készítő
mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Crème ártal-
matlan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát,
szeptót, pattanást, miteszert, májfoltot,
ránékat stb. gyorsan és biztosan eltá-
volít. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak,
váll és kéz fehéritésére és szépítésére
is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona,
kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és
drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES HELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható: Sátoraljai helyben: Kincsesy
Péter és Widder és Reichard gyógyszer-
tárakban, Hrabeczy Kálmán drogériájában.
Homonnán: Fábrián Arnold gyógyszer-
tárban Nagymihályon: Tolvay Imre gyógy-
szertárban. — Sárospatakon: Horváth
Mátyás gyógyszerárban. B

**Gyertyánliget Máramaros-
megye**

a legszebb, legegészségesebb, klimatikus erdei
hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Osodlatos szép magas fekvés, por- és szélmentes,
éjszakai, enyhe levegő, kitünő ivó- és könnyen emészt-
hető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógy-
intézet. Legradikálisabb gyógsiker: vészegénység,
sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és
női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó
ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május—október.
Vasúti állomás: Nagy-Bocskó, Gyertyánliget. — Elő-
nyök: 1. Olcsó árak és tisztán életmód. 2. Enyhe éghajlat
és barátságos környezet. 3. Közel vasútállomás és jó kocsi-
út.

Interurban telefon.

A fürdőigazgatóság.

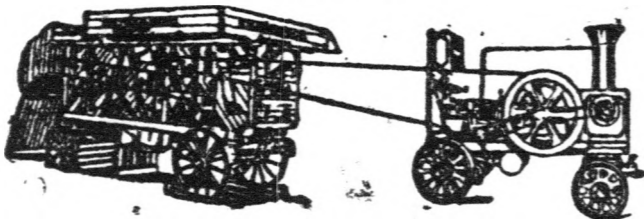
Számítalan első díjakkal, díszlevelekkel kitüntetve

KALMÁR és ENGEL

= motor és gépgyára =

Budapest V., Lipót-körút 22.

Ajánlja egy cséplőgép, mint malomüzemre
legegyszerűbb benzínmotorjait, benzínloko-
mobiljait, valamint szivógázmotorjait, me-
lyet V., Lipót-körút 22. bármikor üzemben
megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!
Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bántalatos
egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárta-
lanabb ember által is azonnal könnyen kezel-
hetők.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Olcsó árak részletfizetésre.

Védjegy.

Dr. Oetker-féle

pudding

kitünően ízlik

friss, befőtt gyümölcs, gelée, marmelade és
mindennemű gyümölcsnedv mellett.

Sütéshez csak a valódi Dr. Oetker-féle sütőport
alkalmazzuk.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvényél,
reuma, és meghűlések ellen.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.—
és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Schunda-féle czimbalmok

jutányos áron részletre is kaphatók

Sátoraljai hely, Deák-utca 3.

Guttman Testvérek

köszénbányái Budapest, V. Mérély-utca 8.

Ajánlatok locomobil- és stabilgépek fűtéséhez:

**Osztrau-dombraui, darab, kocka,
dió- és aknaszenet,**

Osztraui kőszénbrikett,

mely elsőrendű mosott szénből 1, 3 és 5 kg.
súlyú darabokban készül;

**Osztraui mosott finom és durva-
szemű kovácszenet.**

Öntőde és szivógázmotor részére:

Osztrau-dombraui pirszenet.

Szoba és konyha-fűtésre:

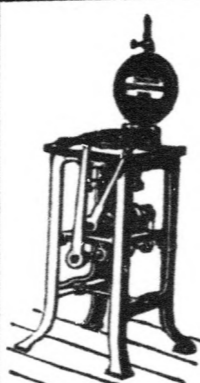
**elsőrendű porosz darab, kocka-
és diószén, elsőrendű osztraui
légszeszpirszenet,**

minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Telefonszámok 36—37, 36—38, 109—84, 176—22

Interurban: 33.

Benzin-, szivógáz-,
nyersolaj-, gőz-,
petrolin- és világítógáz-

MOTOROK.**Benzin-Lokomobilok.****Épület-felvonók.****Plewa-Tsa**

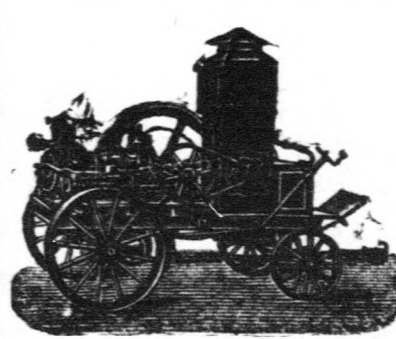
gép és motorgyár

Wien, XVII. Wattgasse 78—80.

Sürgőhycsim:

Plewa, WIEN—Hernals.

Kerületi képviselők kerestetnek.

Minden rendszerű és nagyságu

sütőkemenczék

keverő- és gyúrógépek
az összes sütőipari segédgépek,
eszközök és

sütőkemencze-armatnrák.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-utca 25. szám. — Telefon-sz. 107-16. Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitünő minőségűt, mely a portlandcement szabványait 50%-kal túlhaladja.

1867/1910. tk. sz.

Hirdetmény.

Rad, Boly, Pálfölde, Szinyér, Zétény és Bodrog-szentmária község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1910. évi április hó 5-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézeendő szabályszerű beadvány útján kieszközölgék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében a szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Királyhelmez, 1910. évi március hó 10-én.

A betétszerkesztő bizottság:

Katona Lajos,
betétszerkesztő irnok.

Dr. Sörös Gyula,
kir. tvszéki bíró.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruocsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva.

Stílszerű, modern lakásberendezések.

Jutányos árak!

Szavatosság az áru minőségeért.

Az áruocsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Sirkő kiárúsítás!

Ezennel értesitem a n. é. közönséget, hogy b. férjem elhalálása miatt sirkőüzletemet beszüntetem és raktáron lévő különböző minőségű syanit, granit, karrarmárvány és fehérekő sirkőveket

mélyen leszállított árban kiárúsítom.

Tisztelettel

Özy. Roos Jldolfné.

Sirkőraktár Kossuth Ferencz-utca 16.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy
butorraktár.

BLUM GÉZA

Szőnyeg és
függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmirna, Tilim és hollandi szőnyegek nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármely e szakba vágó

munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgállok.

Zongoraterem
és kikölcsonzó intézet.

Új és használt

Zongorák és Pianinok

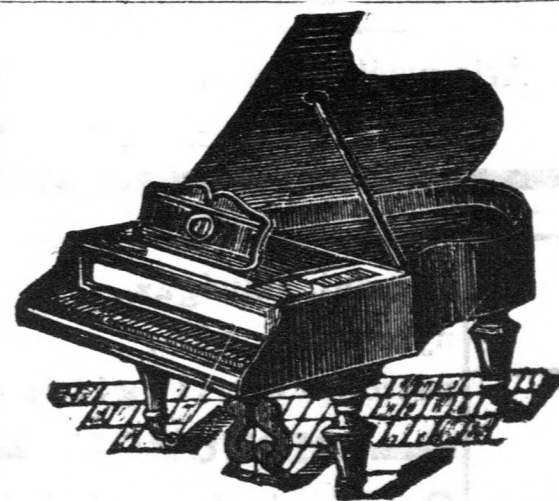
legmérsékeltébb áron

ugy esérébe, mint részletfizetésre

kapható

Udvardi Szaniszlónál

Sátoraljaujhelyben.

Szilági és Diskant

gépgyára és gazdasági gépraktára

MISKOLCZ.

Ajánljuk a világhírű Ganz és Társa-féle benzinnmotorokat.

Hofherr és Schrantz-féle cséplőgépeket és egyéb mezőgazdasági gépeket,

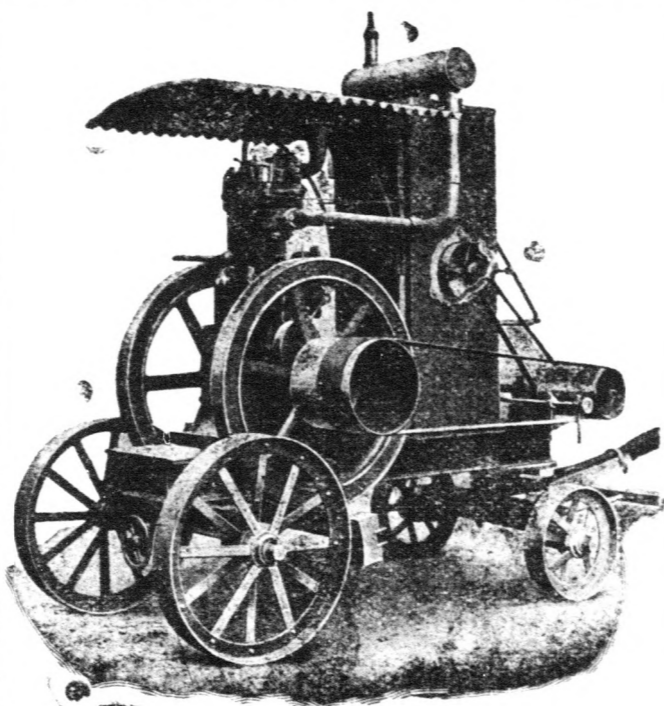
tárcsás boronákat,

fűkaszáló, széna-

gyűjtő és arató-

gépeket.

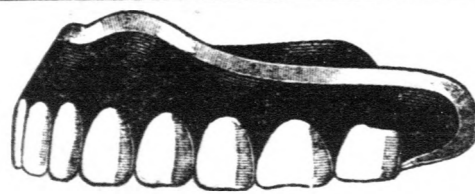
Gőzkereszetek! — Borsajtók!

Elvállaljuk malmok berendezését, átalakítását, motorok, gőz-
gépek javítását, új tüzszekevények készítését.

Raktáron tartjuk az összes malmászati, mezőgazdasági, tech-
nikai cikkekkel és gépekkel.

Költségvetések, ajánlatok ingyen!

Fogak és fogsorok

amerikai módszer szerint

Foggyökér eltávolítása nélkül.

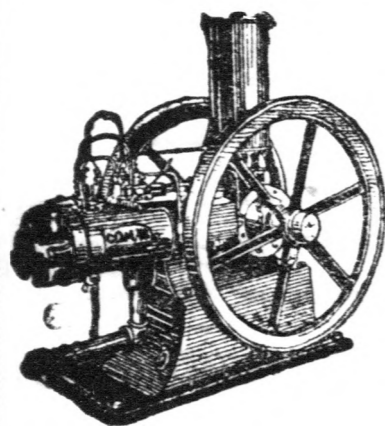
Arany fogkoronák és arany hidak. — Javításokat és régi
fogsorok átalakítását is elfogadja

Sátoraljaujhely,
II. ker., Wekerle-tér 2.

STERCZ JENŐ,
fogtechnikus.

CLIMAX

nyersolaj-motorok
és lokomobilok

Legjobb és legol-
csóbb hajtóerő me-
zőgazdasági és
ipari célokra.

Nincs
robbanási
veszély!

se pénzügyöri
ellenőrzés.

Elsőrangú
referenciák.

BACHRICH és TÁRSA
Budapest Wien Hamburg
MOTORYÁR

Wien. XIX/6. Heiligenstädterstrasse 83.

Magyarországi mintaraktár és iroda:
Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Tőzsde-
palota.)

STUBNYA FÜRDŐ

518 méter t. f. m. 38-49° C fokú hévízzel.
Budapest-Ruttkai fővonalon gyorsvonat megállóhely.
Javallatok:

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és izomreumás megbetegedésnél, ischias, neuralgia (ideg-
bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, eczema,
prurigo, psoriasis.

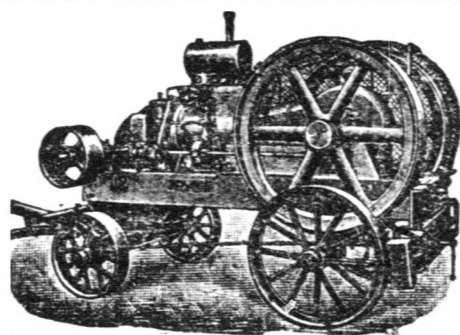
MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán-, kád- és
6 természetes tükörfürdő, pakolás, izadási kurák, villamosítás,
masszázs és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvés, fényűző
középkor, elterülve a Tatrahegység egyik remek fensíkján és
egy megbecsülhetetlen mint légköri hely is; nagy és szép park.
Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és
tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn-tennisz. Állandó
előkelő úri közönnyel.

Előidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 20-tól.

Képes prospektussal és fényképekkel díjmentesen szolgál
az igazgatóság.

Ügyintéző kereszettel.

Ügyintéző kereszettel.

EREDETI „CHRISTOPH“!

benzin szivógáz motorok, lokomobilok és
NYERSOLAJ-MOTOROK

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket.

DÉNES B. motorspecialista cégtől
Budapest, V., Lipót-körút 15.

BOLINDER-nyersolajmotorok, nyersolajlokomobilok

csak

Szabó Emil és Társa cégnél

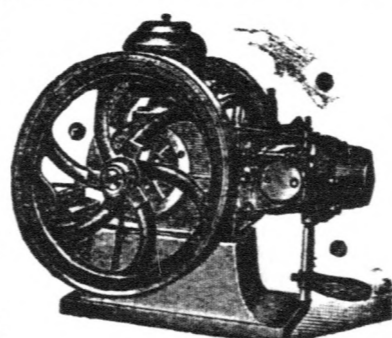
Budapest, V., Ferenc József-tér 6. szám.

[(Gresham-palota, a lánchíddal szemben)] kaphatók.

Sürgőnyczim

Szabóék

Budapest

Telefon
76-48.

Szivógázmotorok. Benzinmotorok.
Cséplőgépek. Malomberendezések.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pályázati hirdetés.

A vásárhelyi református egyház tanítói laka és
iskolája javítása, új tetőzete helyreállítására pályázatot
hirdet. Az építkezés 5000 koronán felül van értékelve.

Pályázók 10% bántéptét és zárt ajánlatukat az
építkezés árlejtési határidején, Vásárhelyen, a ref.
tanítói lakon, ez évi márczius hó 31-én délelőtt
10 órakor adhatják be.

A terv és költségvetés a ref. lelkészlakon, Bánócon
tekinthető meg.

Presbyterium.

Bérbeadó

Szabolcsvármegyében Prügy község határá-
ban 987 magyar holdnyi birtok

1911. évi április hó 1-től

(szántó 613., h. rét 37½, h. tanya 12., h.
legelő 324½ h.)

Ajánlatok Br. Mannsberg Sándorhoz,
Kolozsvárra intézendők.

SZŐLŐSGAZDÁK!

Homokon és kötött földön.

A ki borait mindenkor
jó áron és hamar akarja
eladni, ültessen Delaware
szőlőt szántóföldekre is,
és ha a hiányzó tőkét ez-
zel pótolja, az ilyen vegyes
bor oly finom lesz, hogy
drágán és hamar elkel.

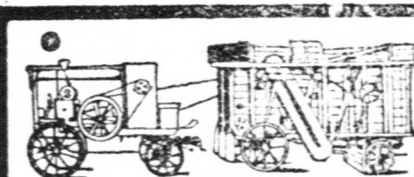
Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és
bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik
60-80 koronáért is megveszik hektóját, ha
százezer hold ilyen terembe is. Permetezés
nélkül a múlt évben is peronosporától men-
tes nagy termést adott (holdanként 36 hektó.)

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR

szőlőnagybirtokos KÖLY Bihar megye
posta-, távirde- és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb s német nyelven.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

FELJES JÓTÁLLÁSAL

ÜZEMBEN

BÁRMIKOR

MEGTEKINT

HETŐK.

ELSŐRENĐŰ

SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMKÖLTSÉG.

LŐERŐ ÓRÁNKINT

KB. 1½-2 FILLÉR

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

„SAVOY“

Budapest

VIII., József-körut 16.

a Nemzeti Színház közvetlen közelében.

NAGYSZÁLLODA.

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. — Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb. — Elsőrangú étterem.

Országszerte hire járja:

A „Keil-Lakk“-nak nincsen párja, Pompás fényben a padló, „Keil-Lakk“ amellet olcsó. Aki egyszer ilyet használ, Többet mást nem tűr a háznál. Ajtó, mosdó, ablakpárkány Oly fehér lesz, mint a márvány, Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk S vele mindent jól befestünk.

Konyhabutor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk“ azurkék, Kertibutor fessünk zöldre, Gyermeknek öröme. „Keil Lakk“-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin. Szóval: ház vagy nyárilak, Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK ezégnél **S.-A.-UJHELY.**

Eperjes: Bohrandt J. V. — Kassa: Novelly Sándor utóda.

Kis-Szeben: Kasewitz J. János. — Varanno: Cseri Hermann.

2033/1910. tk. sz.

Hirdetmény.

Királyhelmece községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cz. értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tetetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleési keresetüket, azok pedig, kik valamely teherterhelés átvitelének az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1910. évi október hó 8. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törleési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1910. évi október hó 8. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1910. évi október hó 8. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Királyhelmecezen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1910. évi márczius hó 17.-én.

Horkay,
kir. járásbíró.

Új női- és uri-divat üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Rákóczi-utczán, a **Mattyasovszky-féle házban** egy, a mai kornak teljesen megfelelő

rőfős női és uridivat üzletet

nyitottam, hol minden e szakba vágó cikkek a legdűsább választékban jutányosan lesznek beszerezhetők.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérve kiváló tisztelettel

Müller Dezső.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

nagy választéku

állandó bizományi raktár van

Sátoraljaújhely, Deák-utca 3. szám alatt.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

MEGYEI ÁLTALÁNOS BANK

részvénytársaság

SÁTORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzálog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számla hitelt és ovadékokat nyujt kedvező feltétellel

Eszközöl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.